

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัย นายทรงเกียรติ เขาวนโสภาส ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รสคนธ์ รัตนเสริมพงศ์ (2) รองศาสตราจารย์
ดร. สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์นราธิป ศรีราม ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา (2) ศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจ
ด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล (3) ศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอน
ภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการ
รองรับภารกิจด้านการศึกษา

ประชากรในการวิจัยคือองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
จำนวน 18 แห่ง กลุ่มตัวอย่างได้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้มากที่สุด จำนวน 3 แห่ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ และแบบโครงสร้างการสนทนา
กลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา การวิเคราะห์เนื้อหา และการ
วิเคราะห์สรุปอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้เพียงพอในการจัดการศึกษา แต่ยังมี
ความพร้อมไม่เพียงพอตามเกณฑ์ประเมินความพร้อม เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มี
แผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา ไม่มีรูปแบบวิธีการบริหารและการจัด
การศึกษา และจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษาน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ปัญหาสำคัญในการถ่ายโอน
ภารกิจด้านการศึกษาจึงมีสาเหตุหลักมาจากการขาดการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วน
ตำบลเอง ซึ่งส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลขาดความพร้อมทั้งในด้านการบริหารจัดการ ด้าน
บุคลากร และด้านงบประมาณ แนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลใน
การรองรับภารกิจด้านการศึกษา คือการเตรียมการในทุกด้านอย่างจริงจัง โดยกำหนดเป็นนโยบาย
ขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา จัด
โครงสร้างและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งปรับปรุงด้านการจัดสรรงบประมาณ

คำสำคัญ การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล เพชรบุรี

Thesis title: Problems in Transferring Educational Duties to Subdistrict Administrative Organizations in Mueang District, Phetchaburi Province

Researcher: Mr.Songkiat Chaovanaopas; **Degree:** Master of Public Administration;

Thesis advisors: (1) Dr. Rasakon Ratanasermping, Assistant Professor; (2) Dr. Supim Sripunvoraskul, Associate Professor; (3) Narathip Sriram, Assistant Professor;

Academic year: 2006

ABSTRACT

The purposes of this study were to (1) study the readiness of Subdistrict Administrative Organizations (SAOs) for the educational transferred duties (2) study problems and causes of problems in transferring educational duties to SAOs (3) study the ways to solve the problems and recommend appropriate approaches to develop the readiness of SAOs for the educational duties.

The population was 18 SAOs in Mueang District Phetchaburi Province. The samples consisted of 3 SAOs whose revenues were highest. The instruments used were survey form, interview form and focus group structure. Data were analyzed by using descriptive analysis, content analysis and inductive analysis.

The study revealed that SAOs had enough revenues for the educational administration whereas the readiness for the educational transferred duties was inadequate according to the readiness evaluation criterias because they did not have strategic plan of preparation for educational administration, did not have any practical approach for educational administration and distributed less budget for education. The main cause of major problems was the lack of preparation for the educational transfer that made SAOs lacked of readiness for educational administration, personnel and budget. The recommended approaches to develop the readiness of SAOs for the educational duties were the serious preparations for all aspects; establish the SAOs' policies and strategic plans of preparation for educational administration; develop the organization structure, human resources as well as the budget allocation.

Keywords: Transfer of educational duties, Subdistrict Administrative Organization, Phetchaburi

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยความกรุณาและการช่วยเหลือจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสามท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รสคนธ์ รัตนเสริมพงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์นราธิป ศรีราม ที่ได้กรุณาตลอดเวลาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ที่ได้ให้ความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์เชาวลิต คงแก้ว คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี นายชูเกียรติ มุททากาญจน์ นายอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์จิระ ประทีป อาจารย์ประจำสาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย รวมทั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ชงชัย และไร่ส้ม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ความสำเร็จในครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนและกำลังใจจากภรรยาและบุตรมาตลอด คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้สนใจ

ทรงเกียรติ เชาว์ไธมาส

พฤษภาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารท้องถิ่น	6
การกระจายอำนาจและการจัดสรรพันธกิจให้ท้องถิ่น	9
การกระจายอำนาจทางการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
ขั้นตอนที่ 1	23
ขั้นตอนที่ 2	24
ขั้นตอนที่ 3	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา	29
ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนา ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา.....	62
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
สรุปการวิจัย	70
อภิปรายผล	72
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	79
ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ	80
ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	82
ค เครื่องมือการวิจัย	84
ประวัติผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล..... 30
ตารางที่ 4.2	ข้อมูลโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล..... 31
ตารางที่ 4.3	ข้อมูลบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล..... 32
ตารางที่ 4.4	ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล..... 34
ตารางที่ 4.5	ระดับการศึกษาของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล..... 35
ตารางที่ 4.6	ระดับการศึกษาของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล..... 36
ตารางที่ 4.7	จำนวนโรงเรียน ครู นักเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และเด็กเล็ก ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล..... 37
ตารางที่ 4.8	รายได้ (รวมเงินอุดหนุนทั่วไป) ขององค์การบริหารส่วนตำบล ระหว่างปี 2546-2548..... 39
ตารางที่ 4.9	ระดับรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล..... 41
ตารางที่ 4.10	ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี..... 45
ตารางที่ 4.11	สาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 3..... 47
ตารางที่ 4.12	สาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 4..... 47
ตารางที่ 4.13	สาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 5..... 48
ตารางที่ 4.14	ความสนใจเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ชงชัย 50
ตารางที่ 4.15	ความสนใจเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ด้นมะม่วง..... 50
ตารางที่ 4.16	ความสนใจเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ไร่ส้ม 50
ตารางที่ 4.17	ความเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ชงชัย... 51
ตารางที่ 4.18	ความเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ด้นมะม่วง..... 52
ตารางที่ 4.19	ความเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ไร่ส้ม... 52
ตารางที่ 4.20	ความเห็นของบุคลากร อบต. ต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต. ชงชัย..... 53

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.21 ความเห็นของบุคลากร อบต. ต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต. ต้นมะม่วง.....	53
ตารางที่ 4.22 ความเห็นของบุคลากร อบต. ต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต. ไร่ส้ม.....	54
ตารางที่ 4.23 ความเห็นของประชาชนต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต. ชงชัย อบต. ต้นมะม่วง และ อบต. ไร่ส้ม.....	54
ตารางที่ 4.24 ความเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต. ชงชัย อบต. ต้นมะม่วง และ อบต. ไร่ส้ม.....	55
ตารางที่ 4.25 ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาของ อบต. ชงชัย.....	56
ตารางที่ 4.26 ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาของ อบต. ต้นมะม่วง.....	57
ตารางที่ 4.27 ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาของ อบต. ไร่ส้ม.....	58

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปประชาธิปไตยก่อให้เกิดการกระจายอำนาจในการปกครองตนเองและเพิ่มอำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดบริการสาธารณะให้ท้องถิ่นมากขึ้น เพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดให้รัฐบาลต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง ตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่น พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ และให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งยังมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง และกำหนดอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นเป็นสำคัญ

ผลจากการกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้เกิดพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และกฎหมายการกระจายอำนาจอื่น พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง และได้กำหนดระยะเวลาการถ่ายโอนภารกิจการจัดบริการสาธารณะที่ซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภารกิจที่ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลให้ดำเนินการถ่ายโอนให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี สำหรับภารกิจใดที่ต้องเตรียมความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ให้ถ่ายโอนเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถและความพร้อม แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาสิบปี ต่อมามีการประกาศใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ซึ่งได้กำหนดให้รัฐสร้างความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนและประชาสังคมมีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2545:198 , 217)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้ท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการศึกษา โดยการจัดการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งที่รัฐบาลต้องถ่ายโอนให้ท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากกฎหมายข้างต้นเห็นได้ว่ารัฐบาลได้กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษามากขึ้น

ถึงแม้ว่ารัฐบาลได้กระจายอำนาจจัดการศึกษาและมีแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งได้กำหนดเงื่อนไขและแนวทางปฏิบัติการถ่ายโอนงานด้านการศึกษาไว้แล้วก็ตาม แต่การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นยังมีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสถานศึกษาที่ถ่ายโอน เช่น ในจังหวัดเพชรบุรี มีโรงเรียน ทั้งหมด 285 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมด จำนวน 272 แห่ง แยกเป็น โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 248 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 22 แห่ง โรงเรียนการศึกษาพิเศษ 1 แห่ง โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 1 แห่ง และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 13 แห่ง แยกเป็น สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จำนวน 4 แห่ง และ สังกัดเทศบาลเมืองชะอำ จำนวน 9 แห่ง ซึ่งในปีการศึกษา 2548 และปีการศึกษา 2549 ไม่มีโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตจังหวัดเพชรบุรี โอนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลแม้แต่แห่งเดียว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา ปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา เพื่อหาแนวทางพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับ โอนภารกิจด้านการศึกษา
- 2.2 เพื่อศึกษาปัญหา และสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.3 เพื่อศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

โดยทั่วไปรัฐบาลจะกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ กว้างขวางเพียงใด ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ นโยบายการกระจายอำนาจของ รัฐบาล และความพร้อมของท้องถิ่น (รศคณฐ์ รัตนเสริมพงศ์ 2546: 52)

3.1 นโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาล เป็นเงื่อนไขที่สำคัญมาก พื้นฐานของ นโยบายด้านอำนาจมีที่มาจากความคิดความเชื่อและอุดมการณ์ทางการเมือง ประกอบกับ สถานการณ์และสภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจของรัฐบาลว่าจะรวมอำนาจหรือกระจายอำนาจในเรื่องใดบ้าง หากมีพื้นฐานความเชื่อแบบ ที่เน้นความสำคัญของรัฐบาลมากกว่าปัจเจกชน หรือมีสถานการณ์ที่จำเป็นต้องมุ่งเน้นการรักษา ความมั่นคงของชาติก็มักจะรวมอำนาจสูง ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจำกัด ในทาง ตรงข้าม หากมีพื้นฐานความเชื่อแบบที่เน้นความสำคัญของปัจเจกชน ประกอบกับมีบรรยากาศทาง การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ที่เหมาะสมสอดคล้องกับการปกครองแบบประชาธิปไตย ก็มี แนวโน้มที่จะมีนโยบายการกระจายอำนาจสูง ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ อย่างกว้างขวาง

3.2 ความพร้อมของท้องถิ่น เป็นเงื่อนไขที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารท้องถิ่นของตนเอง การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองตนเองของประชาชน อันหมายถึงประชาชนในท้องถิ่นจะต้องทำหน้าที่บริหาร ท้องถิ่นของตนเอง จำเป็นที่ท้องถิ่นจะต้องมีความพร้อมพอสมควร เช่น ความพร้อมทางการเงิน ความรู้ความสามารถของบุคลากร และท้องถิ่นจะต้องมีขีดความสามารถเพียงพอที่จะบริหารงาน ตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ มิฉะนั้น อาจเกิดผลเสียหายต่อประชาชนและชุมชน

ท้องถิ่น ท้องถิ่นที่มีความพร้อมและมีขีดความสามารถสูง ประชากรมีการศึกษา มีอาชีพมั่นคง มี รายได้ดี เข้าใจและศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีกิจกรรม ส่วนร่วมทางการเมือง ย่อมสามารถบริหารงานท้องถิ่นของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ เหมาะสมที่จะได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาลให้มีอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง

สำหรับเงื่อนไขของการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เงื่อนไขที่ 1 นโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาล ได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แผนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 และคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนปฏิบัติการ กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2543 สำหรับเงื่อนไขที่ 2 เรื่องความพร้อมของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดการศึกษาได้ เมื่อผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่ยื่นขอประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา ทั้งที่มีรายได้เพียงพอที่จะจัดการศึกษาได้ จึงต้องการทราบว่าปัญหาที่ทำให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นไม่พร้อมในการจัดการศึกษามีอะไรบ้าง เกิดจากสาเหตุใด มีแนวทางแก้ไขอย่างไร เพื่อ พัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความพร้อมที่จะจัดการศึกษาได้

4. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาโดยเน้นส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสำคัญ ส่วน สถานศึกษาหรือหน่วยงานภาครัฐ ดำเนินการศึกษาเท่าที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และเน้นศึกษาในเรื่อง ความพร้อมตามหลักเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชากรที่ใช้ศึกษาคือองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วน ตำบล เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคลทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม สังคม และ กระบวนการเรียนรู้ ให้มีคุณภาพและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ประกอบด้วย ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา

5.3 ความพร้อม หมายถึง ความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ 5 องค์ประกอบ 6 ตัวชี้วัด

5.4 การสนับสนุน หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และการพัฒนาสถานศึกษา

5.5 บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง

5.6 การประเมิน หมายถึง การตัดสินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ

5.7 สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการอันได้แก่สถานศึกษาระดับประถมศึกษา และสถานศึกษาที่ขยายโอกาส ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

5.8 บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา และครู

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา

6.2 ทำให้ทราบถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

6.3 ทำให้ทราบถึงแนวทางแก้ไขปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

6.4 องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยนำเสนอแนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารท้องถิ่น
2. การกระจายอำนาจและการจัดสรรพันธกิจให้ท้องถิ่น
3. การกระจายอำนาจทางการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารท้องถิ่น

1.1 ความหมายของการปกครองและการบริหารท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือนิยาม ไว้มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วความหมายหรือคำนิยามเหล่านั้นต่างก็มีหลักสำคัญที่คล้ายคลึงกัน จะมีต่างกันบ้างก็คือจำนวนและรายละเอียดปลีกย่อย ดังนี้

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2523: 9-12) ได้รวบรวมความหมายของการปกครองท้องถิ่นที่หลายท่านได้นิยามไว้ ที่สำคัญได้แก่ นิยามของแดเนียล วิท (Daniel Wit) และวิลเลียม เอ. รอปสัน (William A. Robson) ซึ่งแดเนียล วิท ได้ให้คำนิยามการปกครองท้องถิ่นว่าหมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันรับผิดชอบทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามแนวความคิดที่ว่าถ้าอำนาจปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์การอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของราชการบริหารส่วนกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและการบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน ส่วนวิลเลียม เอ. รอปสัน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในกิจการปกครองท้องถิ่นเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปและเคยดำรงตำแหน่งประธานสมาคม

การปกครองท้องถิ่นนานาชาติ ได้ให้นิยามคำว่า การปกครองท้องถิ่นว่า หมายถึง การปกครองส่วนหนึ่งของประเทศซึ่งมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร อำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องไม่มาจนมีผลกระทบต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐ เพราะองค์การปกครองท้องถิ่นมิใช่ชุมชนที่มีอำนาจอธิปไตย องค์การปกครองท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็น (Necessary organization) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นนั่นเอง ทั้งนี้ ประหยัด หงษ์ทองคำ ได้ให้ข้อสรุปว่าการปกครองท้องถิ่นหมายถึงการปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งอาจมีลักษณะแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากร หรือขนาดของพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม มีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง มีองค์กรที่จำเป็นในการปกครองตนเอง และประชาชนในท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง

อุทัย หิรัญโต (2523: 4) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้หน่วยการปกครองระดับรองจากรัฐ หรือกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง จัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง เพื่อประโยชน์ของรัฐและผลประโยชน์ของท้องถิ่น หรือผลประโยชน์ของท้องถิ่น โดยตรง การบริหารงานท้องถิ่น มีองค์กรของท้องถิ่น ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐหาได้ไม่

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2526: 8) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้ก็จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์กรนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเองได้

ส่วนความหมายของการบริหารท้องถิ่น มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2545: 46) ให้ความหมายว่า การบริหารท้องถิ่น หมายถึง การที่รัฐบาลในส่วนกลางกระจายอำนาจหน้าที่ด้านการบริหารซึ่งรวมทั้งการจัดการบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคลและงบประมาณไปให้ประชาชนหรือหน่วยการบริหารของประชาชนในท้องถิ่น

รศคนธ์ รัตนเสริมพงศ์ (2547: 58) ให้ความหมายว่า การบริหารท้องถิ่น หมายถึง การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองตนเองของประชาชนใน

ท้องถิ่น คำเนินการบริหารในระดับรองจากระดับชาติหรือระดับรัฐ การบริหารท้องถิ่นเป็นผลมาจาก การที่รัฐบาลซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารประเทศได้กระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองในรูปแบบของ การปกครองท้องถิ่น (local government) ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเองตามที่ได้กระจายอำนาจจากรัฐบาลจะดำเนินการปกครองท้องถิ่นตนเองโดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชนในท้องถิ่น เรียกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นจะเป็นผู้ดำเนินการบริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระ ภายใต้กรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ

1.2 ความสำคัญของการปกครองและบริหารท้องถิ่น

จากแนวคิดในการปกครองท้องถิ่นและการบริหารท้องถิ่น มีนักวิชาการได้อธิบายให้เห็นถึงความสำคัญของการปกครองและการบริหารท้องถิ่น ไว้ดังนี้

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2523: 13-16) ได้อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษ การปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองตนเองในท้องถิ่น และมีส่วนร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง

อุทัย หิรัญโต (2523: 6) ได้อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง และเป็นการฝึกคนในท้องถิ่นให้รู้จักปกครองตนเอง จึงมีความสำคัญทั้งในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคม หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถานที่รวมชีวิต เศรษฐกิจและสังคมของชาติ เป็นชุมชนศูนย์กลางรวมของสังคม หากหน่วยการปกครองท้องถิ่นบริหารงานมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง จะเป็นวิถีทางที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ เพราะหน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นศูนย์กลางของสังคม การเมืองตลอดจนการเศรษฐกิจ พาณิชยกรรม และการศึกษาในระดับท้องถิ่น ซึ่งมีความสำคัญเป็นอันมาก

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2526: 9-11) ได้อธิบายว่า หน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของคนในท้องถิ่น เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น และการพัฒนาทางการเมือง เป็นสถาบันฝึกสอนประชาธิปไตยให้กับประชาชน

ชวงค์ ฉายะบุตร (2539: 14) ได้อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่นคือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่

ประชาชน ทำให้ท้องถิ่นรู้จักปกครองตนเอง (Self Government) เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต และสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทพึ่งตนเอง

โกวิท พวงงาม (2542: 8-9) ได้อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเองและเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น มีส่วนรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยแก้ไข้ปัญหาของท้องถิ่นของตน สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต

ปธาน สุวรรณมงคล (2547: 6) ได้อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งให้ความสำคัญกับสิทธิในการปกครองตนเองของประชาชน เป็นสถาบันทางการเมืองที่ให้ความรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เป็นรูปแบบการปกครองที่มีขึ้นเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางในการบริหารประเทศ เป็นสัญลักษณ์ของการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และยังเป็นการแสดงถึงการต่อต้านการรวมอำนาจสู่ศูนย์กลางของผู้มีอำนาจรัฐ

รศนธ์ รัตนเสริมพงศ์ (2547: 60-62) ได้จำแนกความสำคัญของการบริหารท้องถิ่นออกเป็น 3 ด้าน คือ (1) ความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นและการพัฒนาท้องถิ่น (2) ความสำคัญต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ และ (3) ความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการพัฒนาประชาสังคม

2. การกระจายอำนาจและการจัดสรรพันธกิจให้ท้องถิ่น

2.1 การกระจายอำนาจ

ในเรื่องการกระจายอำนาจ ได้มีผู้อธิบายความหมาย ลักษณะ และหลักการที่สำคัญไว้ดังนี้

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2523: 5) ได้อธิบายว่า การกระจายอำนาจมี 2 ความหมาย คือ (1) การกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นและมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ การกระจายอำนาจตามความหมายนี้ได้แก่ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด

กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา (2) การกระจายอำนาจตามกิจการ หมายถึง รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำกิจการประเภทใด เพื่อให้มีความอิสระในการดำเนินงานตามความเหมาะสมของลักษณะงานนั้น ๆ เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ฯลฯ

อุทัย หิรัญโต (2523: 14-15) ได้อธิบายว่า การกระจายอำนาจตามหลักรัฐประศาสนศาสตร์หรือการบริหารนั้น หมายถึง การมอบอำนาจที่เกี่ยวกับการตัดสินใจและการปฏิบัติให้แก่หน่วยงานรองลงไป หรือเจ้าหน้าที่ระดับต่ำลงไปที่อยู่ในสายบังคับบัญชา สำหรับการกระจายอำนาจตามความหมายของวิชารัฐศาสตร์ หมายถึงการที่รัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติกระจายอำนาจบริหารให้แก่หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินกิจการภายในอาณาเขตของตนโดยปราศจากการแทรกแซง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งมีอำนาจอิสระที่จะดำเนินการ แต่ก็อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล การกระจายอำนาจจึงเป็นเรื่องของรัฐบาลที่มอบความรับผิดชอบบางส่วนให้แก่หน่วยการปกครองท้องถิ่น

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2526: 6) ได้สรุปว่าการกระจายอำนาจทางการปกครอง จะต้องประกอบด้วยหลักการสำคัญ คือ (1) ต้องให้องค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจมีการเลือกตั้ง (election) เพื่อให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมเป็นฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารของท้องถิ่น (2) ต้องมีสภาพเป็นนิติบุคคล เพื่อดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย (3) มีอิสระหรือสิทธิในการปกครองตนเอง (autonomy) ได้ เช่นการกำหนดนโยบาย การดำเนินการต่าง ๆ ที่เป็นความต้องการของท้องถิ่น โดยไม่ขัดต่อนโยบายของรัฐ (4) มีอำนาจในการตราข้อบัญญัติ เพื่อดำเนินงานและควบคุมการปฏิบัติงาน (5) มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้โดยชอบด้วยกฎหมาย (6) มีอำนาจในการจัดตั้งบุคคลเข้ามาดำเนินการในการปกครองท้องถิ่น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ (7) มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบภายในอาณาเขต (territory) ที่กำหนดขึ้นโดยรัฐบาลกลาง

โกวิทย์ พวงงาม (2542: 13) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจว่า การกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ การโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ หรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากองค์การปกครองส่วนกลาง ดังนั้น เห็นว่าการกระจายอำนาจมี 2 รูปแบบ คือ (1) การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองพอสมควร (2) การกระจายอำนาจตามบริการ หรือกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลาง ไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างอิสระ โดย

ปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนงหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น การสื่อสาร วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ การผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

รศนศร์ เจริญเมือง (2544: 290-291) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจไว้ว่าเป็นการบริหารการปกครองโดยที่รัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติกระจายอำนาจบางส่วนให้แก่หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้มีอำนาจดำเนินการภายในอาณาเขตของตน โดยปราศจากการแทรกแซง การกระจายอำนาจมีองค์ประกอบทั่วไป 4 ประการคือ (1) มีฐานะเป็นนิติบุคคล (2) มีอิสระในการบริหารงาน (3) มีงบประมาณของตนเอง และ (4) คณะผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งของคนในท้องถิ่น

รศนศร์ รัตนเสริมพงศ์ (2547: 66) อธิบายว่า การกระจายอำนาจ เป็นหลักการใช้อำนาจบริหารที่กำหนดให้รัฐบาลในส่วนกลาง ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารประเทศ มอบอำนาจบางประการให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นดำเนินการบริหารกิจการท้องถิ่นของตนเอง ทั้งนี้ประชาชนในท้องถิ่นจะจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรของประชาชนในท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อใช้อำนาจดังกล่าวนี้แทนประชาชนและดำเนินการบริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของชุมชนท้องถิ่นนั้นอย่างเป็นอิสระ

2.2 การจัดสรรพันธกิจให้ท้องถิ่น

ในเรื่องการจัดสรรพันธกิจให้ท้องถิ่น ได้มีผู้อธิบายหลักการและแนวทางไว้ดังนี้ ประหยัด หงษ์ทองคำ (2537: 122-131) มีความเห็นว่าการกระจายอำนาจเป็นกิจกรรมที่ประชาชนจะต้องมีบทบาทเข้ามารับภาระหน้าที่บางประการจากรัฐไปจัดทำ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น จึงต้องพิจารณาถึงความสามารถและความพร้อมของประชาชนและท้องถิ่นควบคู่ไปกับการกระจายอำนาจ ได้แก่ (1) ความพร้อมในด้านการเงินการคลังของท้องถิ่น ถ้าองค์กรใดไม่มีปัญหาด้านการเงิน องค์กรนั้นย่อมมีโอกาสที่จะปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) ความพร้อมของประชาชนในด้านการเมือง ต้องพิจารณาถึงความรู้ทางการเมืองเบื้องต้น หรือการปกครองตนเองของประชาชน (3) ความพร้อมหรือความสามารถของประชาชนในการบริหารกิจการในหน้าที่ ประชาชนในท้องถิ่นที่จะรับการกระจายอำนาจได้อย่างน้อยจะต้องมีความรู้ ความสามารถที่จะรับผิดชอบบริหารงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี มิฉะนั้นการกระจายอำนาจจะเป็นผลร้ายแก่ท้องถิ่น

สำหรับภารกิจที่ควรจัดสรรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นนั้น ประหยัด หงษ์ทองคำ (2523:59) ได้อธิบายว่าอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญขึ้น และหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ เช่น น้ำสะอาด ไฟฟ้า ตลาด การศึกษา การสาธารณสุข การกำจัดขยะมูลฝอย ฯลฯ หรือกล่าว

อีกนัยหนึ่งได้ว่า หน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นก็คือการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้ประชาชนอยู่ดี
กินดี มีสุขภาพพลานามัยดี มีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต ตลอดจนการอาชีพ โดยองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย

ตระกูล มีชัย (2538: 6) มีความเห็นว่ากิจการที่มอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ได้เป็นกิจการเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของประชาชนอันเป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
โดยตรง ซึ่งต้องการการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดจึงจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
เช่น การกำจัดขยะมูลฝอย การรักษาพยาบาล การก่อสร้าง กิจการสวนสาธารณะ

ชวงส์ ฉายะบุตร (2539: 18) มีความเห็นว่าการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบให้ท้องถิ่น
ควรคำนึงถึงหลักการ ดังนี้ (1) การพิจารณาถึงกำลังเงิน กำลังงบประมาณ (2) การพิจารณาถึง
กำลังคน กำลังความสามารถของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ (3) เป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อ
ท้องถิ่นอย่างแท้จริง

โกวิท พวงงาม (2542: 9) เห็นว่าการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้หน่วยการ
ปกครองท้องถิ่น ดำเนินการมีข้อพิจารณา ดังนี้ (1) เป็นงานที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น
และงานที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน ได้แก่ การจัดทำถนน
สะพาน สวนหย่อม สวนสาธารณะ การกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น (2) เป็นงานที่เกี่ยวกับการป้องกัน
ภัย รักษาความปลอดภัย เช่น งานดับเพลิง (3) เป็นงานที่เกี่ยวกับสวัสดิการสังคม เช่น บริการ
สาธารณสุข การสงเคราะห์เด็กและคนชรา เป็นต้น (4) เป็นงานที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ท้องถิ่น เช่น
ตลาด โรงจมน้ำ และงานต่าง ๆ ที่มีรายได้ โดยสามารถเรียกเก็บค่าบริการจากประชาชน

รศคนธ์ รัตนเสริมพงศ์ (2546: 53-55) อธิบายว่า การจัดสรรอำนาจหน้าที่และ
ความรับผิดชอบให้ท้องถิ่น มีหลักการที่สำคัญ 2 ประการ คือ (1) หลักประโยชน์สาธารณะ ภารกิจที่
จัดสรรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น จะต้องเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน
และประชาชนในท้องถิ่น เป็นภารกิจที่มีเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นและสนองตอบ
ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น (2) หลักประสิทธิภาพในการจัดการ การจัดสรรภารกิจให้
เป็นอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของท้องถิ่นจะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพในการจัดการ เพื่อให้
เกิดความมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติภารกิจได้และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง โดยมี
ปัจจัยที่จะต้องพิจารณาควบคู่กันไป 2 ประการคือ ลักษณะของภารกิจ และความสามารถของ
ท้องถิ่น

สำหรับภารกิจที่ควรจัดสรรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นนั้น เห็นว่าอำนาจ
หน้าที่ที่สมควรจัดสรรและกำหนดเป็นความรับผิดชอบของท้องถิ่น ได้แก่ (1) การบริการสาธารณะ
ที่เป็นการสนองความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน (2) การรักษาความสงบ

เรียบง่ายและความมั่นคงปลอดภัย (3) การจัดสวัสดิการสังคมและการประชาสัมพันธ์ (4) การจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม (5) การส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น (6) การอำนวยความสะดวกและการบริการประชาชน (7) การพัฒนาท้องถิ่น

3. การกระจายอำนาจทางการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 การกระจายอำนาจทางการศึกษา

สนธิ เหลืองภิรมย์ และคณะ (2537: 7-11) อธิบายถึงการจัดการศึกษาท้องถิ่นในอดีตที่ผ่านมาว่า เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2478 กำหนดให้มีการโอนโรงเรียนประถมศึกษาและทรัพย์สินของโรงเรียนมาเป็นของเทศบาล รัฐบาลได้ตราพระราชกฤษฎีกามอบอำนาจจัดการประถมศึกษาให้เทศบาลรับไปดำเนินการ จนกระทั่ง พ.ศ. 2486 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้รับโอนโรงเรียนกลับไปดำเนินการอีกครั้ง ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้โอนโรงเรียนประชาบาลในเขตเทศบาลให้เทศบาลรับไปดำเนินการ ต่อมาพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่จัดการศึกษาภายในจังหวัด (มาตรา 31(2)) จึงได้มีการโอนโรงเรียนประถมศึกษาบางประเภทไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ต่อมาใน พ.ศ. 2509 จึงได้มีการโอนโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตสุขาภิบาล และเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นการโอนการศึกษาประชาบาลไปขึ้นกับหน่วยงานท้องถิ่น จนกระทั่งใน พ.ศ. 2523 ได้โอนโรงเรียนประชาบาลสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช.) กระทรวงศึกษาธิการ

นอกจากนี้ ยังได้สรุปหลักการจัดการศึกษาท้องถิ่นในปัจจุบันไว้ดังนี้ (1) หลักการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาท้องถิ่น ซึ่งแต่เดิมได้รวมอำนาจไว้ในราชการส่วนกลาง ให้ไปอยู่กับราชการส่วนท้องถิ่น (2) หลักการมอบภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาท้องถิ่น ให้อยู่ในความรับผิดชอบของท้องถิ่นและประชาชน (3) หลักการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาท้องถิ่น รัฐบาลจะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับเฉพาะในสิ่งที่ท้องถิ่นและประชาชนยังช่วยตนเองไม่ได้

ส่วนวิธีการจัดการศึกษาท้องถิ่นได้อธิบายว่า ทางราชการได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาท้องถิ่น โดยกำหนดให้ส่วนกลางมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของหน่วยท้องถิ่น และให้ท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาโดยตรง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีหน้าที่ ดังนี้ (1) กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมส่งเสริมในด้านธุรการเกี่ยวกับนโยบายและการจัดการศึกษาท้องถิ่นให้เป็นไปตามเป้าหมาย จัดสรรเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง เป็นหน่วยประสานงานกับหน่วยราชการอื่น (2) กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมและส่งเสริมงานด้านวิชาการและมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับคุณวุฒิครู คุณภาพการศึกษา การกำหนดหลักสูตรแบบเรียน เป็นต้น (3) คณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.) มีหน้าที่ส่งเสริมและวางนโยบายด้านบริหารงานบุคคล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดหลักการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 43 ว่าการจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน และในมาตรา 289 ได้บัญญัติว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 9 (2) กำหนดให้มีกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในมาตรา 41 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 16 มาตรา 17 และมาตรา 18 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการศึกษา

ชนกณัฐ วังแดง (2548: 14) ได้รายงานพิเศษในการจัดรับฟังความคิดเห็นสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ สกศ. ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวโน้มจัดการศึกษาเพิ่มขึ้นทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และอรรถศาสตร์ ทั้งนี้ เนื่องจากนโยบายการกระจายอำนาจโดยสัดส่วนผู้เรียนในสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ 5.73 ในปี 2543 มาเป็นร้อยละ 10.85 ในปี 2547 โดยสัดส่วนที่สูงขึ้นเป็นผู้เรียนในระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งรับโอนจากหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2546 สำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับอื่นๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในส่วนของคุณภาพจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับชาตินั้น พบว่าสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงกับสถานศึกษาของภาครัฐ และจากการประเมินคุณภาพภายนอก พบว่า ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินระดับดี (7 มาตรฐาน

ด้านผู้เรียน) นั้น สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงกว่าสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกมาตรฐาน และสูงกว่าสถานศึกษาของเอกชนสองมาตรฐาน

3.2 การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2545: 200-201, 243-244) ได้กำหนดลักษณะภารกิจที่ต้องถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ 4 ลักษณะ คือ (1) ภารกิจที่ซ้ำซ้อน หมายถึง ภารกิจการให้บริการสาธารณะที่กฎหมายกำหนดให้รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องเดียวกัน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการดำเนินการตามภารกิจนั้นแล้ว (2) ภารกิจที่จัดทำในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ภารกิจการให้บริการสาธารณะที่กฎหมายกำหนดให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่เคยดำเนินการตามภารกิจนั้น (3) ภารกิจที่รัฐจัดทำในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หมายถึง ภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่ง และมีผลกระทบเกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นด้วย (4) ภารกิจตามนโยบายรัฐบาล และได้กำหนดภารกิจที่ต้องถ่ายโอนให้ท้องถิ่นตามแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี 6 ด้าน คือ (1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (2) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต (3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย (4) ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว (5) ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำราญ ชวนวัน และคณะ (2547: 9-10) ได้อธิบายว่าพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 มาตรา 17 และมาตรา 18 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 42 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย และได้มาตรฐานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2544 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาปฐมวัย (อนุบาล 4-6 ปี) และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่

กระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กำหนด

ชนกณัฐ วังแดง (2548: 14) ได้รายงานพิเศษในการจัดรับฟังความคิดเห็นสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ สกศ. ว่าประเด็นการถ่ายโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้มีการถ่ายโอนแต่อย่างใด เนื่องจากเกิดปัญหาความไม่ชัดเจนในหลายประการ ทั้งหลักเกณฑ์วิธีการประเมิน ความไม่มั่นใจในสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของผู้บริหารและครูว่าจะได้รับเหมือนเดิมหรือไม่ การไม่เข้าใจและมองไม่เห็นความสำคัญของการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ความแตกต่างด้านความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงเหตุปัจจัยอื่นๆ เป็นผลให้เกิดการชะลอการถ่ายโอนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2547

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2548: 24-27) อธิบายถึงการถ่ายโอนการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศใช้เมื่อ 2 ธันวาคม 2543 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศใช้เมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2545 แต่กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 เมื่อ 29 กันยายน 2547 เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ต่อมาเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2547 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงศึกษาธิการชะลอการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากเกณฑ์ประเมินความพร้อมและเงื่อนไขการประเมิน สถานภาพของสถานศึกษา สถานภาพของบุคลากรที่จะถ่ายโอนไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ชัดเจนหลายประการ องค์กรบริหารส่วนตำบลหลายแห่งที่ได้ขอขึ้นประเมินความพร้อมต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต่อมาเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แจ้งให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตชะลอการถ่ายโอนสถานศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดวง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองพิษณุโลก ที่ให้ชะลอการถ่ายโอนสถานศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2547 เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปพิจารณารายละเอียดวิธีการและแนวทางการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2548 ให้การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามความสมัครใจทั้งสองฝ่ายรวมทั้งคำนึงถึงความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น คุณภาพการศึกษาและประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับเป็นสำคัญ รวมทั้งให้กระทรวงศึกษาธิการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับแนวทางการถ่ายโอนตามมติของคณะรัฐมนตรีด้วย ในปีแรกที่จะมีการถ่ายโอน (ปี 2549) ให้กำหนดจำนวนสถานศึกษาที่จะถ่ายโอนไว้ตามที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอเป็นการนำร่อง ดังนี้ (1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด รับโอนได้ไม่เกิน 3 โรง (2) เมืองพัทยา และเทศบาล ที่เคยจัดการศึกษารับโอนได้ไม่เกิน 2 โรง และ (3) เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ไม่เคยจัดการศึกษารับโอนได้ไม่เกิน 1 โรงในระดับประถมศึกษา (4) กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันพิจารณาจำนวนสถานศึกษาที่จะรับถ่ายโอน สำหรับระยะเวลาการขอยื่นประเมินความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นประเมินความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน 180 วัน ในปีการศึกษา 2549 มีโรงเรียนถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 69 โรงเรียน

สำหรับหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ตัวชี้วัด และระดับคุณภาพในการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดไว้หลายกรณี การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้เกณฑ์ประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับโอนการจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ กรณีที่ไม่เคยจัดการศึกษาและขอรับโอนการจัดการศึกษาทั่วไปเว้นแต่การศึกษาสงเคราะห์ (กรณี 3.1) โดยมีเงื่อนไขและเกณฑ์ประเมินความพร้อม ดังนี้

1. เงื่อนไขบังคับก่อนการประเมินความพร้อม ซึ่งถือเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เพียงพอในการจัดการศึกษา จะต้องมีรายได้รวมเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินกู้จากรัฐ (ไม่รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ) เฉลี่ย 3 ปีงบประมาณย้อนหลัง (ไม่รวมปีงบประมาณปัจจุบัน) ดังนี้

1.1 ระดับ 1 ปีละไม่เกิน 5 ล้านบาท ให้จัดและรับโอนการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ เพื่อเตรียมความพร้อมในอนาคต หรือร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา

1.2 ระดับ 2 ปีละเกินกว่า 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท ให้จัดและรับโอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษา) และรับโอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวน 300 คนขึ้นไป

1.3 ระดับ 3 ปีละเกินกว่า 10 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 20 ล้านบาท ให้จัดและรับโอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา) และรับโอนสถานศึกษา

ระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป และระดับมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป เว้นแต่ที่กำหนดไว้สำหรับระดับ 4

1.4 ระดับ 4 ปีละเกินกว่า 20 ล้านบาทขึ้นไป ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาสงเคราะห์ การศึกษาเพื่อคนพิการ การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา และรับ โอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา และสถานศึกษาที่มีลักษณะพิเศษบางประการที่อยู่ในการศึกษาระดับพื้นฐาน ตามที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

2. เกณฑ์ประเมินความพร้อมที่ใช้มี 5 องค์ประกอบ 6 ตัวชี้วัด ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษา มีตัวชี้วัด 2 ตัวชี้วัด คือ

2.1.1 ตัวชี้วัดที่ 1 ระยะเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหรือมีส่วนร่วมหรือส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา จนถึงปีที่ประเมิน

2.1.2 ตัวชี้วัดที่ 4 การส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษานั้นก่อนขอรับ โอน เช่น ด้านทรัพย์สิน ด้านวิชาการ ด้านบริหารและกิจกรรม ด้านอื่น ๆ

2.2 องค์ประกอบที่ 2 แผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือแผนการจัดการศึกษาซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับ ประเภทและรูปแบบการศึกษา มี 1 ตัวชี้วัด คือ

2.2.1 ตัวชี้วัดที่ 5 การมีแผนในลักษณะแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษา

2.3 องค์ประกอบที่ 3 วิธีการบริหารและการจัดการศึกษา มี 1 ตัวชี้วัด คือ

2.3.1 ตัวชี้วัดที่ 8 รูปแบบวิธีการบริหารและการจัดการศึกษา

2.4 องค์ประกอบที่ 4 การจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษา มี 1 ตัวชี้วัด คือ

2.4.1 ตัวชี้วัดที่ 9 สัดส่วนการใช้รายได้ (รวมเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินกู้ แต่ไม่รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากรัฐ) เพื่อการศึกษาเฉลี่ย 3 ปีงบประมาณย้อนหลัง (ไม่รวมปีงบประมาณที่ประเมิน)

2.5 องค์ประกอบที่ 6 ความเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 1 ตัวชี้วัด คือ

2.5.1 ตัวชี้วัดที่ 11 ความเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ระดับความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี ดังนี้

3.1 ระดับเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 มีความพร้อมระดับต่ำ ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐไปก่อนเพื่อเตรียมความพร้อมจัดการศึกษาเองในอนาคต หรืออาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา

3.2 ระดับเฉลี่ย 1.50 แต่ไม่ถึง 2.10 มีความพร้อมระดับปานกลาง ให้จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา หรือรับ โอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป

3.3 ระดับเฉลี่ย 2.10 แต่ไม่ถึง 2.70 มีความพร้อมระดับสูง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานยกเว้นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา หรือรับ โอนสถานศึกษาทั่วไปของรัฐและสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป หรืออาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา

3.4 ระดับเฉลี่ย 2.70 ขึ้นไป มีความพร้อมระดับสูงมาก ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา หรือรับ โอนสถานศึกษาทั่วไปและสถานศึกษาพิเศษของรัฐ (สำหรับการ โอนสถานศึกษาพิเศษขึ้นอยู่กับความตกลงเป็นกรณี ๆ ไป) หรืออาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่างๆ และพบว่าม้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ และคณะ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผู้แทนองค์กรบริหารส่วนตำบลเกือบทั้งหมดต้องการจัดการศึกษาด้วยตนเอง เนื่องจากจะทำให้การศึกษาสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วยตนเอง สำหรับอำนาจการบริหารจัดการที่ต้องการนั้น ต้องการอำนาจการบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานงบประมาณ ส่วนระดับการศึกษาที่ต้องการจัดเห็นว่าขึ้นอยู่กับความพร้อมขององค์กรบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง ปัญหาและอุปสรรคที่เห็นว่าจะเกิดขึ้น คือปัญหาการยอมรับจากภายนอกเกี่ยวกับความรู้ และความสามารถขององค์กรบริหารส่วนตำบล

ทวิสิทธิ์ คำรักษ์ และคณะ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าในแง่กฎหมาย พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ยังไม่ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา และมีผู้เข้าใจหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติน้อยมาก โดยไม่ทราบว่า จะจัดการศึกษาในระดับใด หรือทุกระดับตามความพร้อม ส่วนในแง่การปฏิรูปยังไม่มีเตรียมความพร้อมที่ดีพอ โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีส่วนงานใดที่เตรียมรับผิดชอบด้านการจัดการศึกษา และองค์การบริหารส่วนตำบลเริ่มเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น

ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอนุบาลหรือเด็กเล็ก ส่วนระดับอื่น ๆ ยังไม่พร้อม แต่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมจัดได้ทุกระดับในลักษณะจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในด้านความพร้อม คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา และมีรายได้น้อย

ดำรง ทวีมาและคณะ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา 4 จังหวัด ได้แก่ ลำพูน หนองคาย แม่ฮ่องสอน และอุดรธานี พบว่า ทุกฝ่ายเห็นด้วยกับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล แต่องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะรับโอนภารกิจด้านการศึกษา

ประภาพรพรณ ไชยวงษ์ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมากกว่าในระบบ เช่น จัดอบรม นันทนาการ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็นต้น และพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาคาดหวังให้ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา แต่องค์การบริหารส่วนตำบลคาดหวังว่าจะจัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยจัดการศึกษาร่วมกันทั้ง 3 รูปแบบ ในด้านความพร้อม เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลพร้อมจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทั้งระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา ในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลพร้อมจัดในระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับปัจจัยส่งเสริมในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาที่สำคัญคือการที่สถานศึกษาเปิดโอกาสให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และมีความสัมพันธ์ที่ดี

ส่วนปัญหาอุปสรรคคือ ประสพการณ์ในการจัดการศึกษาของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล

วริศรา คำนึ่งธรรม (2546) ได้ศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นว่า มีความพร้อมระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนที่เกี่ยวข้อง เห็นว่า มีความพร้อมระดับน้อย ส่วนผู้นำชุมชน เห็นว่า มีความพร้อมระดับปานกลาง

แอนนา หงษ์สามสิบเจ็ด (2546) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดแพร่ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับร่วมรับรู้ ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการศึกษาที่ผ่านมายังเป็นการกำหนดโดยภาครัฐเป็นส่วนใหญ่และยังไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากนัก ในด้านปัญหาและอุปสรรค พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความพร้อม ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการวางแผน

ถึารายู ชวนวัน และคณะ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 4 พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีความพร้อมในการจัดการศึกษาเองภายใน 3 ปี และพร้อมรับโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการภายใน 3 ปี ปัญหาอุปสรรคคือ ขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญ ความรู้ความสามารถ ประสพการณ์ในการบริหารจัดการศึกษา และขาดแคลนงบประมาณด้านความพร้อม การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่เป็นรูปธรรมชัดเจน และ มีการจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษาแตกต่างกันออกไป ตามจำนวนรายได้ของแต่ละแห่ง โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กส่วนใหญ่ไม่มีแผนกลยุทธ์/แผนพัฒนา และองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่มีโครงสร้างการบริหารการศึกษา ในด้านงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษา ตั้งแต่ 25,001-50,000 บาทต่อปี ซึ่งน้อยกว่าร้อยละ 5 ของรายได้ต่อปี สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่เคยจัดการศึกษา ไม่พร้อมที่จะรับโอนสถานศึกษา ส่วนข้อจำกัดขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การมีรายได้น้อย บุคลากรส่วนมาก

ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา มีความต้องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน จึงยังไม่ให้ความสนใจและยังไม่พร้อมที่จะรับการกระจายอำนาจทางการศึกษามาดำเนินการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2547) ได้ศึกษาวิจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจและกำกับดูแล ตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินงานมีผลต่อการถ่ายโอนภารกิจ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพในการกิจถ่ายโอน อยู่ระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมภายนอกที่สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการรับถ่ายโอนภารกิจ อยู่ในระดับต่ำ ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าสามารถปฏิบัติงานภารกิจถ่ายโอน อยู่ระดับปานกลาง ความพร้อมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานในภารกิจที่ถ่ายโอน อยู่ระดับปานกลาง ความพร้อมของพนักงานส่วนตำบลในการปฏิบัติงานภารกิจถ่ายโอน อยู่ในระดับสูง และความพร้อมด้านการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้แบ่งการศึกษาวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 เป็นการสำรวจข้อมูลและความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา
3. ขั้นตอนที่ 3 เป็นการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

และแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา

1. ขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการสำรวจข้อมูลและความพร้อมในการรับ โอนภารกิจด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 18 แห่ง เป็นการศึกษาข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล และความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาโดยการวิจัยเอกสาร (documentary research) และการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

1.1 ประชากรที่ใช้ศึกษาคือองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 18 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง (รายได้เกิน 6 ล้านบาท) จำนวน 2 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก (รายได้ไม่เกิน 6 ล้านบาท) จำนวน 16 แห่ง

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสำรวจข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล และส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา โดยมีวิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในส่วนของการประเมินความพร้อมได้นำตัวชี้วัดและระดับคุณภาพตามองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาของ

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมาดัดแปลง (ปรับปรุงจากเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ กรณีที่ 3.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่เคยจัดการศึกษาขอรับโอนการจัดการศึกษาทั่วไป)

- 2) สร้างแบบสำรวจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม
- 3) ตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญและนำข้อเสนอแนะเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข
- 4) นำแบบสำรวจไปทดลองใช้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโรง อำเภอเขาชัย จังหวัดเพชรบุรีและนำปัญหามาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแบบสำรวจฉบับสมบูรณ์

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการศึกษจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วารสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เอกสารบรรยายสรุปขององค์การบริหารส่วนตำบล แผนอัตรากำลัง 3 ปีขององค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานแสดงฐานะการเงินประจำปี แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ทะเบียนผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น คำแถลงนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น รายงานการประชุมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับข้อมูลที่ไม่อาจศึกษาได้จากเอกสาร ได้ใช้วิธีการสอบถามข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลจากแบบสำรวจทั้งหมดที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วจัดแยกหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis)

2. ขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาในองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 แห่ง คือองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (indepth interview)

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรคือองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง ทั้งหมด 18 แห่ง

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ (รวมเงินอุดหนุนทั่วไป) เฉลี่ยมากที่สุด 3 ปี ระหว่างปี 2546-2548 จำนวน 3 แห่ง คือองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม โดยศึกษาจากบุคคล 3 กลุ่ม คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล บุคลากรทางการศึกษา และประชาชน ดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย ศึกษาจากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 18 คน พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง จำนวน 32 คน ผู้บริหารและครู โรงเรียนที่ตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย จำนวน 73 คน และประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัยโดยการสุ่มตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan จำนวน 367 คน

2) องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ศึกษาจากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 12 คน พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง จำนวน 23 คน ผู้บริหารและครู โรงเรียนที่ตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง จำนวน 8 คน และประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วงโดยการสุ่มตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan จำนวน 357 คน

3) องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ศึกษาจากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 24 คน พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง จำนวน 40 คน ผู้บริหารและครู โรงเรียนที่ตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม จำนวน 17 คน และประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้มโดยการสุ่มตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan จำนวน 367 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบุคลากร ส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา แบบสัมภาษณ์ประชาชนต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล และแบบสัมภาษณ์บุคลากรทางการศึกษาต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีวิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1) สร้างแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2) ตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญและนำข้อเสนอแนะเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3) นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี และนำปัญหามาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล บุคลากรทางการศึกษา และประชาชน เกี่ยวกับปัญหาและความคิดเห็นการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยผู้วิจัยเองและผู้ช่วยวิจัย จำนวน 3 คน คือคุณธัญญธร เกตุแก้ว วุฒิการศึกษาปริญญาตรีสาขาการจัดการทั่วไป คุณชัชพงษ์ ฐนะไพบุลย์ วุฒิการศึกษาปริญญาตรีสาขารัฐศาสตร์ และคุณเสาวลักษณ์ สละภัย วุฒิการศึกษาปริญญาตรีสาขาการจัดการทั่วไป ก่อนจัดเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้อบรมวิธีการสัมภาษณ์และการจัดเก็บข้อมูลให้ผู้ช่วยวิจัยทราบ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดระเบียบข้อมูล (data processing) และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis)

3. ขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (focus group) จำนวน 4 ครั้ง

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยทำการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1) การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง มีบุคคลที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน ประกอบด้วย รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา นักพัฒนาชุมชน นักวิชาการศึกษา และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

2) การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย มีบุคคลที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา นิติกร นักพัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน และครูศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

3) การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม มีบุคคลที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน ประกอบด้วย รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน และนิติกร

4) การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง มีบุคคลเข้าร่วมสนทนากลุ่มจากองค์การบริหารส่วนตำบล 3 แห่ง ผู้ร่วมสนทนากลุ่มรวม จำนวน 20 คน ประกอบด้วยรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 3 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน หัวหน้าส่วนการคลัง 3 คน หัวหน้าส่วนโยธา 3 คน นักวิชาการศึกษา 2 คน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 2 คน นักพัฒนาชุมชน 2 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบโครงสร้างการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีหัวข้อการสนทนาหลักคือ แนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา โดยมีวิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1) จัดทำแบบโครงสร้างการสนทนากลุ่มเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2) ตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญและนำข้อเสนอแนะเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข และจัดทำฉบับสมบูรณ์

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนารวม 4 ครั้ง ดังนี้

1) การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2549 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง

2) การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2549 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย

3) การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2549 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม

4) การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2549 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง

ผู้วิจัยเป็นผู้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มทั้ง 4 ครั้ง ตามประเด็นหัวข้อการสนทนาแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา โดยการจดบันทึก

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาสร้างข้อสรุปและใช้วิธี
วิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) และการวิเคราะห์แบบสรุปอุปนัย (inductive analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับ โอนภารกิจด้านการศึกษา
2. ปัญหา และสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล
3. แนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา

1. ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา

การวิเคราะห์ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา จำแนกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบล ระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับ โอนภารกิจด้านการศึกษา และสาเหตุที่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมต่ำ

1.1 ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีจำนวน ทั้งหมด 18 แห่ง ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง 2 แห่ง คือองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม และองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย ส่วนที่เหลืออีก 16 แห่ง เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก

1.1.1 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการสำรวจพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เพชรบุรี ส่วนใหญ่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก มีพื้นที่มากที่สุด 24.096 ตาราง กิโลเมตร พื้นที่น้อยที่สุด 4.481 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากร อยู่ระหว่าง 2,100 ถึง 7,600 คน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล

อบต.	ขนาด	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร
บ้านหม้อ	เล็ก	6.918	7,234
ธงชัย	กลาง	23.164	7,607
ต้นมะม่วง	เล็ก	4.814	4,884
ไร่ส้ม	กลาง	12.742	7,111
หนองขนาน	เล็ก	24.096	5,920
ช่องสะแก	เล็ก	13.730	6,600
คอนยาง	เล็ก	23.664	5,264
หนองโสน	เล็ก	7.818	5,066
บางจาก	เล็ก	12.908	2,152
บ้านกุ่ม	เล็ก	12.704	6,274
โพพระ	เล็ก	9.689	2,222
นาพันสาม	เล็ก	21.150	3,745
โพไร่หวาน	เล็ก	10.364	3,556
บางจาน	เล็ก	17.197	4,387
หนองพลับ	เล็ก	10.716	2,405
นาไร่	เล็ก	10.902	2,478
ตำมะโรง	เล็ก	7.203	2,345
ต้นมะพร้าว	เล็ก	4.481	2,108

1.1.2 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ จากการสำรวจพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 ส่วน คือสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการคลัง และส่วนโยธา จำนวน 6 แห่ง แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการ

คลัง ส่วนโยธา และส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 8 แห่ง แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการคลัง ส่วนโยธา ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หรือส่วนสวัสดิการสังคม จำนวน 3 แห่ง และแบ่งออกเป็น 6 ส่วน คือสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการคลัง ส่วนโยธา ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และส่วนสวัสดิการสังคม จำนวน 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 12 แห่ง ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

อปต.	สำนัก ปลัด อปต.	ส่วน การคลัง	ส่วน โยธา	ส่วนสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม	ส่วนการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	ส่วน สวัสดิการ สังคม
บ้านหม้อ	/	/	/	/	/	/
ธงชัย	/	/	/	/	/	-
คันมะม่วง	/	/	/	-	-	-
ไร่ส้ม	/	/	/	/	/	-
หนองขนาน	/	/	/	-	/	/
ช่องสะแก	/	/	/	-	/	-
คอนยาง	/	/	/	-	/	-
หนองโสน	/	/	/	-	-	-
บางจาก	/	/	/	-	-	-
บ้านกุ่ม	/	/	/	-	/	-
โพพระ	/	/	/	-	-	-
นาพันสาม	/	/	/	-	/	-
โพไร่หวาน	/	/	/	-	/	-
บางจาน	/	/	/	-	-	-
หนองพลับ	/	/	/	-	/	-
นาไร่	/	/	/	-	/	-
สามะโรง	/	/	/	-	/	-
คันมะพร้าว	/	/	/	-	-	-

สำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จากการสำรวจพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 8 คน ถึง 26 คน ผู้บริหาร แต่ละแห่งมีจำนวนเท่ากัน คือ 4 คน มีพนักงานส่วนตำบล 6 ถึง 21 คน มีพนักงานจ้าง 2 ถึง 20 คน ยกเว้นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลับซึ่งไม่มีพนักงานจ้าง และพบว่ามีองค์การบริหารส่วนตำบลเพียง 7 แห่ง ที่มีบุคลากรทางการศึกษา มีเพียงแห่งละ 1 คน ในขณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่มีบุคลากรทางการศึกษา ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล

อบต.	สมาชิกสภา อบต.	ผู้บริหาร อบต.	พนักงาน อบต.		*บุคลากร ทางการศึกษา
			พนักงานส่วน ตำบล	พนักงาน จ้าง	
			บ้านหม้อ	12	
ธงชัย	18	4	13	19	1
ด้นมะม่วง	12	4	11	12	1
ไร่ส้ม	24	4	20	20	1
หนองขนาน	26	4	10	15	-
ช่องสะแก	20	4	11	6	1
คอนยาง	26	4	8	5	-
หนองโสน	14	4	8	8	-
บางจาก	16	4	8	5	-
บ้านกุ่ม	26	4	8	17	-
โพพระ	22	4	5	7	-
นาพันสาม	18	4	8	4	1
โพไร่หวาน	14	4	13	13	1
บางจาน	18	4	9	4	-
หนองพลับ	14	4	9	-	-
นาไร่	18	4	6	2	-
สามะโรง	14	4	7	7	-
ด้นมะพร้าว	8	4	7	2	-

* บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง พนักงานส่วนตำบลตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

ในด้านระดับการศึกษาของบุคลากรจากการสำรวจพบว่า สมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 46.88) จบการศึกษาระดับ ปวช./มัธยมศึกษา
รองลงมาได้แก่ระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 41.25) ส่วนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (นายก/
รองนายก/เลขานุการนายก) จบการศึกษาระดับ ปวช./มัธยมศึกษา (ร้อยละ 44.45) รองลงมาจบ
การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 33.33) เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของนายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบล พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่จบสูงกว่าปริญญาตรี 1 คน ปริญญาตรี 8 คน
ปวส./อนุปริญญา 1 คน ปวช./มัธยมศึกษา 6 คน และระดับประถมศึกษา 2 คน และมีแนวโน้มว่า
ระดับการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะสูงขึ้น ส่วนพนักงานองค์การบริหารส่วน
ตำบล (พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง) ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.43) จบการศึกษาระดับปริญญา
ตรี รองลงมาจบระดับการศึกษา ปวช./มัธยมศึกษา (ร้อยละ 23.10) ดังตารางที่ 4.4 ตารางที่ 4.5
และตารางที่ 4.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

อบต.	จำนวน	สูงกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปวศ./ อนุปริญญา	ปวช./ มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา
บ้านหม้อ	12	-	2	1	8	1
ธงชัย	18	-	4	2	5	7
คันมะม่วง	12	-	1	1	5	5
ไร่ส้ม	24	-	1	2	10	11
หนองขนาน	26	-	-	1	25	-
ช่องสะแก	20	-	3	-	10	7
คอนยาง	26	-	1	-	12	13
หนองโสน	14	-	1	1	9	3
บางจาก	16	-	-	-	7	9
บ้านกุ่ม	26	-	2	-	15	9
โพพระ	22	-	2	2	7	11
นาพันสาม	18	-	-	-	9	9
โพไร่หวาน	14	-	-	2	8	4
บางจาน	18	-	3	1	6	8
หนองพลับ	14	-	3	-	4	7
นาไร่	18	-	1	-	5	12
สามะโรง	14	-	-	-	4	10
คันมะพร้าว	8	-	1	-	1	6
รวม	320	-	25	13	150	132
ร้อยละ	100	-	7.81	4.06	46.88	41.25

ตารางที่ 4.5 ระดับการศึกษาของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

อบต.	จำนวน	สูงกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปวส./ อนุปริญญา	ปวช./ มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา
บ้านหม้อ	4	1*	3	-	-	-
ธงชัย	4	1	1*	-	2	-
คันมะม่วง	4	-	2	1	1*	-
ไร่ส้ม	4	-	2*	-	1	1
หนองขนาน	4	-	1*	-	2	1
ช่องสะแก	4	-	-	2	1	1*
คอนยาง	4	-	2*	1	1	-
หนองโสน	4	-	3*	1	-	-
บางจาก	4	-	1*	-	2	1
บ้านกุ่ม	4	-	2*	-	2	-
โพพระ	4	-	2	-	2*	-
นาพันสาม	4	-	-	-	2*	2
โพไร่หวาน	4	-	1*	-	3	-
บางจาน	4	-	1	-	3*	-
หนองพลับ	4	-	-	-	2	2*
นาไร่	4	-	-	-	4*	-
สามะโรง	4	-	2	1*	1	-
คันมะพร้าว	4	-	1	-	3*	-
รวม	72	2	24	6	32	8
ร้อยละ	100	2.78	33.33	8.33	44.45	11.11

* นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในกลุ่มนี้

ตารางที่ 4.6 ระดับการศึกษาของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล

อบต.	จำนวน	สูงกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปวส./ อนุปริญญา	ปวช./ มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา
บ้านหม้อ	35	2	14	3	14	2
ธงชัย	32	-	16	3	6	7
คันมะม่วง	23	-	19	-	3	1
ไร่ส้ม	40	-	16	10	8	6
หนองขนาน	25	-	15	6	4	-
ช่องสะแก	17	-	11	-	6	-
คอนยาง	13	-	10	-	2	1
หนองโสน	16	-	9	1	6	-
บางจาก	13	-	7	3	1	2
บ้านกุ่ม	25	-	11	1	7	6
โพพระ	12	-	6	-	6	-
นาพันสาม	12	1	7	-	4	-
โพไร่หวาน	26	-	14	3	6	3
บางจาน	13	-	9	3	1	-
หนองพลับ	9	-	7	2	-	-
นาไร่	8	-	7	1	-	-
ตำมะโรง	14	-	8	3	3	-
คันมะพร้าว	9	-	7	1	1	-
รวม	342	3	193	39	79	28
ร้อยละ	100	0.88	56.43	11.40	23.10	8.19

1.1.3 การจัดการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีโรงเรียนของรัฐ 37 แห่ง แยกเป็น โรงเรียนมัธยมศึกษา 2 แห่ง ประถมศึกษา 35 แห่ง บุคลากรทางการศึกษา 395 คน นักเรียน 5,537 คน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 24 แห่ง ผู้ดูแลเด็ก 37 คน เด็กเล็ก 684 คน องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีทั้งโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในพื้นที่ มีเพียงองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อที่ไม่มีโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และองค์การบริหารส่วนตำบลบางจาก ซึ่งไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำหรับพื้นที่ที่มีจำนวนโรงเรียนมาก

ที่สุด ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนยาง ซึ่งมีจำนวนโรงเรียน จำนวน 6 แห่ง ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 จำนวนโรงเรียน ครู นักเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และเด็กเล็ก
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

อบต.	โรงเรียน	ครู	นักเรียน	ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	ผู้ดูแลเด็ก	เด็กเล็ก
บ้านหม้อ	-	-	-	-	-	-
ธงชัย	2	88	1,969	2	3	82
คันมะม่วง	1	8	38	1	1	19
ไร่ส้ม	3	18	192	3	6	84
หนองขนาน	4	38	413	2	6	114
ช่องสะแก	3	21	250	1	1	26
คอนยาง	6*	47	619	1	2	54
หนองโสน	1	13	116	1	1	15
บางจาก	2	13	113	-	-	-
บ้านกุ่ม	2	13	114	3	5	75
โพพระ	2	14	222	1	1	15
นาพันสาม	2	30	356	2	2	56
โพไร่หวาน	2	8	84	2	2	20
บางจาน	2*	39	551	1	1	23
หนองพลับ	2	15	157	1	1	15
นาไร่	1	7	44	1	1	20
สามะโรง	1	13	121	1	2	35
คันมะพร้าว	1	10	178	1	2	31
รวม	37	395	5,537	24	37	684

* มีโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.1.4 การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วน

ตำบล

จากการศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการจัดการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 18 แห่ง พบว่าองค์การบริหาร ส่วนตำบลได้มีการเตรียมความพร้อม ดังนี้

1) ด้านนโยบายการจัดการศึกษา พบว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลทุก แห่งไม่มีนโยบายจัดการศึกษาหรือรับโอนภารกิจด้านการศึกษาที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนมีเพียงแต่ให้ การส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอน และจัดกิจกรรมร่วมกับ โรงเรียน เช่น จัดงานวันเด็ก จัดแข่งขันกีฬา เป็นต้น องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง จึงไม่ได้ จัดทำแผนการจัดการศึกษาแต่อย่างใด

2) ด้านโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่ จัดตั้งส่วนราชการเพื่อรองรับการจัดการศึกษา (ส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม) จำนวน 12 แห่ง และอีก 6 แห่ง ไม่ได้จัดตั้งส่วนราชการเพื่อรองรับการจัดการศึกษาได้เสนอแล้วในตารางที่ 4.2

3) ด้านบุคลากร พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 12 แห่ง ได้ กำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรองรับการจัดการศึกษา 2 ตำแหน่ง คือตำแหน่งนัก บริหารงานการศึกษา และตำแหน่งนักวิชาการศึกษา และได้บรรจุแต่งตั้งเพียงตำแหน่งเดียว คือ ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา จำนวน 6 แห่ง และอีก 6 แห่ง ไม่ได้บรรจุแต่งตั้ง องค์การบริหารส่วน ตำบลอีก 5 แห่ง ไม่ได้กำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาไว้ สำหรับองค์การบริหารส่วน ตำบลต้นมะม่วงได้กำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาไว้ในสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วน ตำบลและได้บรรจุแต่งตั้งตำแหน่งดังกล่าวได้เสนอแล้วในตารางที่ 4.6 กรณีไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีคำสั่งมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การ บริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง นักพัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติหน้าที่แทน

1.2 ระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล

การวิเคราะห์ระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อรองรับการถ่าย โอนภารกิจด้านการศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1.2.1 ด้านรายได้

จากการศึกษารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 18 แห่ง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่มีรายได้ (รวมเงิน อุดหนุนทั่วไป) เกินกว่า 5 ล้านบาท มีเพียงองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะพร้าวแห่งเดียวที่มี

รายได้ (รวมเงินอุดหนุนทั่วไป) ไม่ถึง 5 ล้านบาท เพราะยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลใน พ.ศ. 2547 ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 รายได้ (รวมเงินอุดหนุนทั่วไป) ขององค์การบริหารส่วนตำบล ระหว่างปี 2546-2548

ลำดับที่	อบต.	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	เฉลี่ย 3ปี
1.	บ้านหม้อ	13,981,685.93	17,601,171.23	17,302,883.09	16,295,246.75
2.	ธงชัย	10,971,251.75	16,471,823.00	17,664,131.00	15,035,735.25
3.	ด้นมะม่วง	9,693,376.15	12,494,933.24	12,996,973.55	11,728,427.64
4.	ไร่ส้ม	11,087,632.87	11,982,824.56	12,013,887.00	11,694,781.47
5.	หนองขนาน	8,112,284.27	12,230,823.00	14,144,874.26	11,495,890.51
6.	ช่องสะแก	8,543,441.68	11,552,428.32	11,188,501.72	10,428,123.90
7.	คอนยาง	7,583,467.09	11,009,563.05	12,371,773.66	10,321,601.26
8.	หนองโสน	8,071,830.86	8,879,728.50	11,067,728.77	9,339,762.71
9.	บางจาก	6,060,307.26	5,652,463.92	14,176,611.88	8,629,794.35
10.	บ้านกุ่ม	7,949,178.44	7,999,410.95	9,266,269.49	8,404,952.96
11.	โพพระ	5,327,608.56	8,211,325.01	10,843,348.00	8,127,427.19
12.	นาพันสาม	6,125,162.15	7,425,592.01	10,633,450.41	8,061,401.52
13.	โพไร่หวาน	4,890,430.15	8,512,973.51	8,544,148.00	7,315,850.55
14.	บางจาน	6,456,959.64	5,778,508.04	9,130,171.59	7,121,879.75
15.	หนองพลับ	4,638,032.80	6,142,568.12	10,034,136.00	6,938,245.64
16.	นาไร่	5,146,674.45	6,368,499.59	9,242,869.53	6,919,347.85
17.	สำมะโรง	4,677,503.99	4,826,318.63	9,437,983.03	6,313,935.03
18.	ด้นมะพร้าว	1,058,771.67	795,952.08	6,579,401.16	2,811,374.97

สำหรับเงื่อนไขประกอบเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเงื่อนไขบังคับว่าก่อนการขอประเมินความพร้อมต้องมีรายได้ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เพียงพอในการจัดการศึกษา คือต้องมีรายได้รวมเงินอุดหนุน ทั่วไปและเงินกู้จากรัฐ (ไม่รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ) เฉลี่ย 3 ปีงบประมาณย้อนหลัง (ไม่รวม ปีงบประมาณปัจจุบัน) โดยถือระดับรายได้และลักษณะการจัดการศึกษา ดังนี้

1. ระดับ 1 ปีละไม่เกิน 5 ล้านบาท ให้จัดและรับโอนการศึกษาระดับก่อน ประถมศึกษา และให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ

2. ระดับ 2 ปีละเกินกว่า 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท ให้จัดและรับ โอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) และรับโอนสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 300 คนขึ้นไป

3. ระดับ 3 ปีละเกินกว่า 10 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 20 ล้านบาท ให้จัดและรับ โอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) และรับโอนสถานศึกษา ระดับ ประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป และระดับมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป เว้นแต่ที่กำหนดไว้สำหรับระดับ 4

4. ระดับ 4 ปีละเกินกว่า 20 ล้านบาทขึ้นไป ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาสงเคราะห์ การศึกษาเพื่อคนพิการ การศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ มัธยมศึกษา ตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเงื่อนไขรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง สามารถจัดหรือรับโอนการศึกษาได้ ดังนี้

1) ระดับ 1 รายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท มีจำนวน 1 แห่ง คือองค์การบริหาร ส่วนตำบลต้นมะพร้าว สามารถจัดและรับโอนการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และให้มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษารัฐได้

2) ระดับ 2 รายได้ปีละเกินกว่า 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท มีจำนวน 10 แห่ง คือองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน บางจาก บ้านคุ้ม โพนระ นาพันสาม โพไร่หวาน บางจาน หนองพลับ นาเวียง และสามะโรง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่านี้สามารถจัดและรับ โอนการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และรับโอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มี จำนวนนักเรียน 300 คนขึ้นไปได้

3) ระดับ 3 รายได้ปีละเกินกว่า 10 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 20 ล้านบาท มี จำนวน 7 แห่ง คือองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ รงชัย ต้นมะม่วง ไร่ส้ม หนองขนาน ช่อ สะแก และคอนยาง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่านี้สามารถจัดและรับ โอนการศึกษาระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และรับโอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 300 คนขึ้นไป และระดับมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

สรุปว่า ในจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง ทั้งสิ้น 18 แห่ง มีรายได้เพียงพอในการจัดและรับโอนการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ (ระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา) จำนวน 17 แห่ง มีเพียงองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะพร้าวแห่งเดียวที่มีรายได้ไม่ เพียงพอที่จะรับโอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่สามารถรับโอนระดับก่อนประถมศึกษาได้ ดังตารางที่

ตารางที่ 4.9 ระดับรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อบต.	รายได้เฉลี่ย	ลักษณะการจัดการศึกษา
ด้นมะพร้าว	ระดับ 1 ปีละไม่เกิน 5 ล้านบาท	จัดและรับ โอนการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
หนองโสน/บางจาก/บ้านกุ่ม/ โพพระ/นาพันสาม/ โพไร่หวาน/บางจาน/ หนองพลับ/นาวัง/สำมะโรง	ระดับ 2 ปีละเกินกว่า 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท	จัดและรับ โอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน(ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา) และรับ โอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 300 คนขึ้นไป
บ้านหม้อ/รงชัย/ด้นมะม่วง/ ไร่ส้ม/หนองขนาน/ช่องสะแก/ คอนยาง	ระดับ 3 ปีละเกินกว่า 10 ล้าน บาท แต่ไม่เกิน 20 ล้านบาท	จัดและรับ โอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน(ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา) และรับ โอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 300 คนขึ้นไป และระดับมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

1.2.2 ด้านความพร้อมตามเกณฑ์ตัวชี้วัดและระดับคุณภาพ

ตัวชี้วัดและระดับคุณภาพที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับ โอนภารกิจด้านศึกษานั้น ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากเกณฑ์ตัวชี้วัดและระดับคุณภาพตามองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้เกณฑ์ประเมิน กรณีที่ 3.1 คือ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่เคยจัดการศึกษาขอรับ โอนการจัดการศึกษาทั่วไป ใช้เกณฑ์ประเมิน 4 เกณฑ์ 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. เกณฑ์ที่ 1 ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดหรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษา มี 2 ตัวชี้วัด คือ

1.1 ตัวชี้วัดที่ 1 ระยะเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหรือมีส่วนร่วมหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาจนถึงปีที่ประเมิน

1.2 ตัวชี้วัดที่ 2 องค์กรบริหารส่วนตำบลได้ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในด้านทรัพย์สิน ด้านวิชาการ ด้านการบริการและกิจกรรม และด้านอื่น ๆ

2. เกณฑ์ที่ 2 แผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับประเภท และรูปแบบการศึกษา มี 1 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนในลักษณะแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา

3. เกณฑ์ที่ 3 วิธีการบริหารและการจัดการศึกษา มี 1 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ 4 รูปแบบวิธีการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. เกณฑ์ที่ 4 การจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษา มี 1 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ 5 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษา เฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง

จากการศึกษาระดับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 18 แห่ง (ยกเว้นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ ไม่มีโรงเรียนในพื้นที่จึงไม่ได้ศึกษา) ตามเกณฑ์ประเมินระดับความพร้อมและระดับคุณภาพที่ปรับปรุงจากเกณฑ์ประเมินความพร้อม กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับโอนการจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ กรณีที่ 3.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่เคยจัดการศึกษาขอรับโอนการจัดการศึกษาทั่วไป ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 5 ตัวชี้วัด พบว่า

1. เกณฑ์ที่ 1 ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดหรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

1.1 ตัวชี้วัดที่ 1 ระยะเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหรือมีส่วนร่วมหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาจนถึงปีที่ประเมิน มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ไร่ส้ม ชงชัย หนองขนาน ช่องสะแก ดันมะม่วง นาพันสาม หนองพลับ ดอนยาง โพไร่หวาน โพพระ และบางจาก มีระดับคุณภาพ 3 คือ มีส่วนร่วมหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษามาไม่น้อยกว่า 3 ปีการศึกษา และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน บ้านกุ่ม นาุ้งบางจาน ลำมะโรง และดันมะพร้าว มีระดับคุณภาพ 2 คือ มีส่วนร่วมหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ ไม่มีโรงเรียนในเขตพื้นที่

1.2 ตัวชี้วัดที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลได้ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในด้านทรัพย์สิน ด้านวิชาการ ด้านการบริการและกิจกรรม และด้านอื่น ๆ มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 17 แห่ง มีระดับคุณภาพ 2 คือ ส่งเสริมสนับสนุนหลาย ๆ ด้าน ซึ่งส่วนใหญ่ได้ส่งเสริมสนับสนุนในด้านทรัพย์สิน ด้านบริการและกิจกรรม เช่น จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน ร่วมจัดกิจกรรมกับโรงเรียน เช่น จัดวันเด็ก จัดแข่งขันกีฬา เป็นต้น

2. เกณฑ์ที่ 2 แผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับประเภท และรูปแบบการศึกษา

2.1 ตัวชี้วัดที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนในลักษณะแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 17 แห่ง มีระดับคุณภาพ 0 คือ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 17 แห่ง ไม่มีแผนในลักษณะแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา

3. เกณฑ์ที่ 3 วิธีการบริหารและการจัดการศึกษา

3.1 ตัวชี้วัดที่ 4 รูปแบบวิธีการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 17 แห่ง มีระดับคุณภาพ 0 คือ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 17 แห่ง ไม่มีรูปแบบวิธีการบริหารและการจัดการศึกษา

4. เกณฑ์ที่ 4 การจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษา

4.1 ตัวชี้วัดที่ 5 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา เฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 17 แห่ง มีระดับคุณภาพ 1 คือ การจัดสรรรายได้เพื่อศึกษาน้อยกว่า ร้อยละ 5 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี ส่วนใหญ่ไม่เกินห้าหมื่นบาท

สำหรับระดับความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับเฉลี่ย เท่ากับ 0.75 และ 0.87 มีความพร้อมระดับต่ำ (ระดับเฉลี่ยไม่ถึง 1.50)

สรุประดับความพร้อมและระดับคุณภาพตามตัวชี้วัดในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 17 แห่ง มีระดับเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 มีความพร้อมระดับต่ำ คือมีระดับเฉลี่ย เท่ากับ 0.75 จำนวน 6 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน บ้านกุ่ม นาเวียง บางจาน ส่ามะโรง และต้นมะพร้าว และมีระดับเฉลี่ย เท่ากับ 0.87 จำนวน 11 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ชงชัย หนองขนาน ช่อสะแก ต้นมะม่วง นาพันสาม หนองพลับ ดอนยาง โพไร่หวาน โพพระ และบางจาก ลักษณะการจัดการศึกษา คือ ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ ไปก่อนเพื่อเตรียมความพร้อมจัดการศึกษาเองในอนาคต หรืออาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา เมื่อพิจารณาระดับคุณภาพในแต่ละตัวชี้วัดมี ดังนี้ ตัวชี้วัดที่ 1 ระยะเวลาที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหรือมีส่วนร่วมหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาจนปัจจุบัน มีระดับคุณภาพ 2 คือมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา และระดับคุณภาพ 3 คือมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ตัวชี้วัดที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลได้ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในด้านทรัพย์สิน ด้านวิชาการ ด้านบริการและกิจกรรม และ

ด้านอื่น ๆ มีระดับคุณภาพ 2 คือองค์การบริหารส่วนตำบลได้ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในด้าน ทรัพย์สิน และด้านบริการและกิจกรรม ตัวชี้วัดที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนในลักษณะ แผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษา มีระดับคุณภาพ 0 คือองค์การบริหารส่วน ตำบลทุกแห่งไม่มีแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษา ตัวชี้วัดที่ 4 รูปแบบวิธีการ บริหารและการจัดการศึกษา มีระดับคุณภาพ 0 คือองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งไม่มีรูปแบบ วิธีการบริหารและการจัดการศึกษา ตัวชี้วัดที่ 5 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณเพื่อ การจัดการศึกษา เฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง มีระดับคุณภาพ 1 คือ องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง จัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 5 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดเพชรบุรี

อบต.	ระดับคุณภาพ/ค่าน้ำหนัก										รวม	*ระดับ เฉลี่ย	**ระดับ ความ พร้อม
	ตัวชี้ วัดที่	ค่า	ตัวชี้ วัดที่	ค่า	ตัวชี้ วัดที่	ค่า	ตัวชี้ วัดที่	ค่า	ตัวชี้ วัดที่	ค่า			
	1	หนัก	2	หนัก	3	หนัก	4	หนัก	5	หนัก			
ไร่ส้ม	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
ธงชัย	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
หนองโสน	2	1	2	1	0	3	0	1	1	2	6	.75	ต่ำ
หนองขนาน	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
บ้านกุ่ม	2	1	2	1	0	3	0	1	1	2	6	.75	ต่ำ
ช่องสะแก	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
บ้านหม้อ	0	1	0	1	0	3	0	1	0	2	0	0	-
ด้นมะม่วง	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
นาไร่	2	1	2	1	0	3	0	1	1	2	6	.75	ต่ำ
นาพันสาม	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
หนองพลับ	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
คอนยาง	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
บางจาน	2	1	2	1	0	3	0	1	1	2	5	.75	ต่ำ
โพไร่หวาน	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
โพพระ	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
บางจาก	3	1	2	1	0	3	0	1	1	2	7	.87	ต่ำ
ตำมะโรง	2	1	2	1	0	3	0	1	1	2	6	.75	ต่ำ
ด้นมะพร้าว	2	1	2	1	0	3	0	1	1	2	6	.75	ต่ำ

* ระดับเฉลี่ย = ระดับคุณภาพ X ค่าน้ำหนัก / ค่าน้ำหนักรวม

** ระดับความพร้อม ต่ำ หมายถึง ระดับเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ

ปานกลาง หมายถึง ระดับเฉลี่ย 1.51 แต่ไม่ถึง 2.10 ให้จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
และระดับประถมศึกษา

สูง หมายถึง ระดับเฉลี่ย 2.10 แต่ไม่เกิน 2.70 ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สูงมาก หมายถึง ระดับเฉลี่ย 2.70 ขึ้นไป ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา

สรุปความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับ โอนภารกิจด้าน การศึกษา เมื่อพิจารณาจากเงื่อนไขเรื่องรายได้จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งมี รายได้เพียงพอในการจัดและรับโอนการศึกษาได้ แต่เมื่อพิจารณาเกณฑ์ตัวชี้วัดและระดับคุณภาพ ตามองค์ประกอบของเกณฑ์ประเมินความพร้อมปรากฏว่ามีระดับเฉลี่ยไม่ถึง 1.50 จึงมีความพร้อม ต่ำ ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดเป็นสำคัญ ฉะนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เพชรบุรี สามารถจัดการศึกษาโดยให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐไปก่อนเพื่อเตรียมความ พร้อมจัดการศึกษาเองในอนาคต หรืออาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา

1.3 สาเหตุที่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมระดับต่ำ

จากการศึกษาด้านความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับ โอนภารกิจ ด้านการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 18 แห่ง ผ่านเกณฑ์ 2 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ 1 ระยะเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหรือมีส่วนร่วมหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา จนถึงปีที่ประเมิน มีระดับคุณภาพ 2 และ 3 และตัวชี้วัดที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลได้ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในด้านทรัพย์สิน ด้านวิชาการ ด้านการบริการและกิจกรรม และด้านอื่น ๆ มี ระดับคุณภาพ 2 สำหรับตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ มีจำนวน 3 ตัวชี้วัด คือตัวชี้วัดที่ 3 ตัวชี้วัดที่ 4 และ ตัวชี้วัดที่ 5 คือองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีแผนในลักษณะแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อม การจัดการศึกษา ไม่มีรูปแบบวิธีการบริหารและการจัดการศึกษา และจัดสรรงบประมาณเพื่อ การศึกษา เฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง น้อยกว่าร้อยละ 5 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี (ไม่เกิน 50,000 บาท) ตามลำดับ

สาเหตุที่ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 3 (องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีแผนใน ลักษณะแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษา) จากการสำรวจและสอบถามผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 18 แห่ง (ร้อยละ 100) ขาดบุคลากรทาง การศึกษา และบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล 12 แห่ง (ร้อยละ 66.67) ไม่พร้อมที่จะจัดการศึกษา และไม่ทราบแนวทางการดำเนินการเตรียมความพร้อม และองค์การบริหารส่วนตำบล 11 แห่ง (ร้อยละ 61.11) ผู้บริหารไม่มีนโยบายจัดการศึกษา ดังตาราง ที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 สาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 3

สาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 3	ความถี่	ร้อยละ
1. ขาดบุคลากรทางการศึกษา	18	100
2. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา	18	100
3. อบต. ไม่พร้อมที่จะจัดการศึกษา	12	66.67
4. ไม่ทราบแนวทางการดำเนินการเตรียมความพร้อม	12	66.67
5. ผู้บริหารไม่มีนโยบายจัดการศึกษา	11	61.11
6. นโยบายการถ่ายโอนภารกิจด้าน การศึกษายังไม่ชัดเจน	4	22.22
7. ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา	3	16.67
8. ขาดการประสานงานกับสถานศึกษา	3	16.67
9. ไม่มีโรงเรียนในเขต อบต.	1	5.56

สาเหตุที่ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 4 (องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีรูปแบบวิธีการบริหารและการจัดการศึกษา) จากการสำรวจและสอบถามผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 18 แห่ง (ร้อยละ 100) ขาดบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล 11 แห่ง (ร้อยละ 61.11) ไม่พร้อมที่จะจัดการศึกษา และองค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง (ร้อยละ 38.89) ไม่ทราบหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการ ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 สาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 4

สาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 4	ความถี่	ร้อยละ
1. ขาดบุคลากรทางการศึกษา	18	100
2. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา	18	100
3. อบต. ไม่พร้อมที่จะจัดการศึกษา	11	61.11
4. ไม่ทราบหลักเกณฑ์และแนวทางดำเนินการ	7	38.89
5. ผู้บริหารไม่มีนโยบายจัดการศึกษา	6	33.33
6. การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษายังไม่ชัดเจน	4	22.22
7. ไม่มีโรงเรียนในเขต อบต.	1	5.56

สาเหตุที่ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 5 (องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา เฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง) จากการสำรวจและสอบถามผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล 14 แห่ง (ร้อยละ 77.78) มีรายได้น้อย องค์การบริหารส่วนตำบล 13 แห่ง (ร้อยละ 72.22) มีภารกิจอื่นที่สำคัญและมีความจำเป็นมากกว่า องค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่ง (ร้อยละ 50.00) ให้ข้อมูลว่าโรงเรียนขอสนับสนุนมาน้อย ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 สาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 5

สาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ 5	ความถี่	ร้อยละ
1. อบต. มีรายได้น้อย	14	77.78
2. อบต. มีภารกิจอื่นที่สำคัญและจำเป็นมากกว่า	13	72.22
3. โรงเรียนขอสนับสนุนมาน้อย	9	50.00
4. โรงเรียนไม่ขอสนับสนุน	6	33.33
5. โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนน้อย	6	33.33
6. ขาดการประสานงานระหว่าง อบต. กับ โรงเรียน	4	22.22
7. โรงเรียนขอสนับสนุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน	1	5.56
8. ไม่มีโรงเรียนในเขต อบต.	1	5.56

2. ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

การศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการศึกษาเจาะลึกเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล 3 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย องค์การบริหารส่วนตำบลด้นมะม่วง และ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนกเป็น 3 หัวข้อ คือ ความเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา ปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล และสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 ความเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา

ในการศึกษาเจาะลึกเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล 3 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ก่อนที่จะศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ซึ่งจะนำเสนอ รายละเอียดในข้อ 2.2 และ 2.3 ผู้วิจัยเห็นสมควรที่จะศึกษาความเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของผู้ที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบล

2.1.1 ความสนใจของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในการรับโอนภารกิจ ด้านการศึกษา

จากการสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม เกี่ยวกับความสนใจในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.67) และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.75) ตอบว่าสนใจปานกลาง และผู้บริหารจำนวนครึ่งหนึ่งมีความสนใจมาก อีกครึ่งหนึ่งมีความสนใจปานกลาง สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.00) ตอบว่าสนใจน้อย พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.26) และผู้บริหารทั้งหมด (ร้อยละ 100) ตอบว่าสนใจปาน กลาง ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.50) และพนักงาน องค์การบริหารส่วนตำบล ครั้งหนึ่ง (ร้อยละ 50.00) ตอบว่าสนใจปานกลาง ผู้บริหารจำนวน ครึ่งหนึ่งมีความสนใจมาก อีกครึ่งหนึ่งมีความสนใจปานกลาง มีข้อสังเกตว่าสมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบลธงชัยและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ส่วนใหญ่ มีความสนใจ ปานกลาง แต่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ส่วนใหญ่มีความสนใจน้อย ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วงทุกคน สนใจปานกลาง ส่วนพนักงานองค์การ บริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่ง ส่วนใหญ่ มีความสนใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.14 ตารางที่ 4.15 และ ตารางที่ 4.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ความสนใจเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ชงชัย

บุคลากร	จำนวน	ระดับความสนใจ							
		สนใจมาก		สนใจปานกลาง		สนใจน้อย		ไม่สนใจ	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ส. อบต.	18	6	33.33	12	66.67	-	-	-	-
ผู้บริหาร	4	2	50.00	2	50.00	-	-	-	-
พนักงาน อบต.	32	4	12.50	22	68.75	6	18.75	-	-

ตารางที่ 4.15 ความสนใจเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ต้นมะม่วง

บุคลากร	จำนวน	ระดับความสนใจ							
		สนใจมาก		สนใจปานกลาง		สนใจน้อย		ไม่สนใจ	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ส. อบต.	12	2	16.67	1	8.33	9	75.00	-	-
ผู้บริหาร	4	-	-	4	100	-	-	-	-
พนักงาน อบต.	23	3	13.04	18	78.26	2	8.70	-	-

ตารางที่ 4.16 ความสนใจเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ไร่ส้ม

บุคลากร	จำนวน	ระดับความสนใจ							
		สนใจมาก		สนใจปานกลาง		สนใจน้อย		ไม่สนใจ	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ส. อบต.	24	9	37.50	15	62.50	-	-	-	-
ผู้บริหาร	4	2	50.00	2	50.00	-	-	-	-
พนักงาน อบต.	40	10	25.00	20	50.00	6	15.00	4	10.00

2.1.2 ความเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา

จากการสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม เกี่ยวกับความเห็นในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.11) และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 43.75) ตอบว่าเห็นด้วยปานกลาง ผู้บริหารจำนวนครึ่งหนึ่งเห็นด้วยมาก อีกครึ่งหนึ่งเห็นด้วยปานกลาง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.33) ตอบว่าเห็นด้วยน้อย พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.87) ตอบว่าเห็นด้วยปานกลาง ผู้บริหารทั้งหมด (ร้อยละ 100) ตอบว่าเห็นด้วยปานกลาง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม (ร้อยละ 45.83) และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.00) ตอบว่าเห็นด้วยปานกลาง ผู้บริหารจำนวนครึ่งหนึ่งเห็นด้วยมาก อีกครึ่งหนึ่งเห็นด้วยปานกลาง มีข้อสังเกตว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัยและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลาง แต่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ส่วนใหญ่ เห็นด้วยน้อย พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 3 แห่ง ส่วนใหญ่ เห็นด้วยปานกลาง ดังตารางที่ 4.17 ตารางที่ 4.18 และตารางที่ 4.19 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ความเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ธงชัย

บุคลากร	จำนวน	ระดับความเห็น							
		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วยปานกลาง		เห็นด้วยน้อย		ไม่เห็นด้วย	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ส. อบต.	18	5	27.78	11	61.11	-	-	2	11.11
ผู้บริหาร	4	2	50.00	2	50.00	-	-	-	-
พนักงาน อบต.	32	5	15.62	14	43.75	9	28.13	4	12.50

ตารางที่ 4.18 ความเห็นเกี่ยวกับการรับ โอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ต้นมะม่วง

บุคลากร	จำนวน	ระดับความเห็น							
		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วยปานกลาง		เห็นด้วยน้อย		ไม่เห็นด้วย	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ส. อบต.	12	-	-	2	16.67	10	83.33	-	-
ผู้บริหาร	4	-	-	4	100	-	-	-	-
พนักงาน อบต.	23	4	17.39	14	60.87	4	17.39	1	4.35

ตารางที่ 4.19 ความเห็นเกี่ยวกับการรับ โอนภารกิจด้านการศึกษาของบุคลากร อบต. ไร่ส้ม

บุคลากร	จำนวน	ระดับความเห็น							
		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วยปานกลาง		เห็นด้วยน้อย		ไม่เห็นด้วย	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ส. อบต.	24	8	33.33	11	45.83	3	12.50	2	8.34
ผู้บริหาร	4	2	50.00	2	50.00	-	-	-	-
พนักงาน อบต.	40	9	22.50	22	55.00	5	12.50	4	10.00

2.1.3 ความเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อความพร้อมในการจัดการศึกษา

จากการสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.22) ตอบว่าไม่พร้อม พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.50) ตอบว่าพร้อม และผู้บริหาร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.00) ตอบว่าไม่พร้อม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ทั้งหมด (ร้อยละ 100) ตอบว่าไม่พร้อม พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.17) ตอบว่าไม่พร้อม และผู้บริหาร ทั้งหมด (ร้อยละ 100) ตอบว่าพร้อม ส่วนสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.50) พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.50) และผู้บริหารทั้งหมด (ร้อยละ 100) ตอบว่าพร้อม มีข้อสังเกตว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัยและองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พร้อม ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วงและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้มทั้งหมดเห็นว่าพร้อม สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการจัดการศึกษา ดังตารางที่ 4.20 ตารางที่ 4.21 และตารางที่ 4.22 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ความเห็นของบุคลากร อบต. ต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต. ธงชัย

บุคลากร	รวม	ระดับความพร้อม			
		พร้อม	ร้อยละ	ไม่พร้อม	ร้อยละ
ส. อบต.	18	5	27.78	13	72.22
ผู้บริหาร	4	1	25.00	3	75.00
พนักงาน อบต.	32	20	62.50	12	37.50

ตารางที่ 4.21 ความเห็นของบุคลากร อบต. ต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต. ต้นมะม่วง

บุคลากร	รวม	ระดับความพร้อม			
		พร้อม	ร้อยละ	ไม่พร้อม	ร้อยละ
ส. อบต.	12	-	-	12	100
ผู้บริหาร	4	4	100	-	-
พนักงาน อบต.	23	11	47.83	12	52.17

ตารางที่ 4.22 ความเห็นของบุคลากร อบต. ต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต. ไร่ส้ม

บุคลากร	รวม	ระดับความพร้อม			
		พร้อม	ร้อยละ	ไม่พร้อม	ร้อยละ
ส. อบต.	24	15	62.50	9	37.50
ผู้บริหาร	4	4	100	-	-
พนักงาน อบต.	40	31	77.50	9	22.50

2.1.4 ความเห็นของประชาชนต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการสัมภาษณ์ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.94) และประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.04) ตอบว่าไม่พร้อม ส่วนประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.06) ตอบว่าพร้อม ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ความเห็นของประชาชนต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต. ธงชัย อบต. ต้นมะม่วง และ อบต. ไร่ส้ม

ประชาชนในเขต อบต.	รวม	ระดับความพร้อม			
		พร้อม	ร้อยละ	ไม่พร้อม	ร้อยละ
ธงชัย	367	114	31.06	253	68.94
ต้นมะม่วง	357	193	54.06	164	45.94
ไร่ส้ม	367	165	44.96	202	55.04

2.1.5 ความเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการสัมภาษณ์บุคลากรทางการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ต่อความพร้อมใน

การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า บุคลากรทางการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.34) และบุคลากรทางการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้มทั้งหมด (ร้อยละ 100) ตอบว่าไม่พร้อม ส่วนบุคลากรทางการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วงส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.50) ตอบว่าพร้อม ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 ความเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต. ธงชัย อบต. ต้นมะม่วง และ อบต. ไร่ส้ม

บุคลากรทางการศึกษาในเขต อบต.	รวม	ระดับความพร้อม			
		พร้อม	ร้อยละ	ไม่พร้อม	ร้อยละ
ธงชัย	73	18	24.66	55	75.34
ต้นมะม่วง	8	5	62.50	3	37.50
ไร่ส้ม	17	-	-	17	100

สรุปความเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา สามารถวิเคราะห์ได้ว่า

1) ด้านความสนใจการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ส่วนใหญ่ สนใจปานกลาง ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง มีความสนใจน้อย ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ครั้งหนึ่งสนใจมาก อีกครั้งหนึ่งสนใจปานกลาง พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่ง ส่วนใหญ่ มีความสนใจปานกลาง

2) ด้านความเห็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัยและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ส่วนใหญ่ เห็นด้วยปานกลาง ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ส่วนใหญ่ เห็นด้วยน้อย ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัยและองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ครั้งหนึ่งเห็นด้วยมาก อีกครั้งหนึ่งเห็นด้วยปานกลาง ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ส่วนใหญ่ เห็นด้วยน้อย พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่ง ส่วนใหญ่ เห็นด้วยปานกลาง

3) ด้านความพร้อม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ประชาชนและบุคลากรทางการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย และประชาชนและบุคลากรทางการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ส่วนใหญ่ เห็นว่าไม่พร้อม ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้น

มะม่วง ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ประชาชนและบุคลากรทางการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ส่วนใหญ่ เห็นว่าพร้อม

2.2 ปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

2.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย

จากการสำรวจและสัมภาษณ์บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัยในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา 494 คน พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.02) เห็นว่าไม่พร้อม เห็นว่าพร้อม ร้อยละ 31.98 สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่พร้อม ส่วนใหญ่เห็นว่าเกิดจากปัญหาด้านงบประมาณ โดยเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้น้อย การใช้จ่ายงบประมาณไม่โปร่งใสและไม่คุ้มค่า รองลงมาได้แก่ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา เห็นว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่มีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา บุคลากรที่มีอยู่มีความรู้ในเรื่องงานเฉพาะด้าน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ปัญหาด้านบุคลากร เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีบุคลากรน้อย ไม่มีบุคลากรทางการศึกษา ขาดประสบการณ์ บุคลากรที่มีอยู่ไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา ฝ่ายการเมืองส่วนใหญ่มีความรู้ที่น้อย การบรรจุแต่งตั้งไม่โปร่งใส ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีรูปแบบการบริหารและจัดการศึกษา ไม่มีนโยบายรับโอนภารกิจด้านการศึกษา ไม่มีแผนการจัดการศึกษา ปัญหาด้านการประสานงาน เห็นว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ขาดการประสานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนในเรื่องการจัดการศึกษา และปัญหาด้านอื่น ๆ เห็นว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่โปร่งใส ลำช้า ขาดการประชาสัมพันธ์ ชุมชนขาดการมีส่วนร่วม ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาของ อบต. ธงชัย

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1.	ปัญหาด้านงบประมาณ	249	50.40
2.	ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา	223	45.14
3.	ปัญหาด้านบุคลากร	219	44.33
4.	ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา	203	41.09
5.	ปัญหาด้านการประสานงาน	139	28.14
6.	อื่น ๆ	24	4.86

2.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง

จากการสำรวจและสัมภาษณ์บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา 404 คน พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.72) เห็นว่าพร้อม เห็นว่าไม่พร้อม ร้อยละ 47.28 สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่พร้อม ส่วนใหญ่เห็นว่าเกิดจากปัญหาด้านบุคลากร โดยเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีบุคลากรทางการศึกษา ขาดความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ฝ่ายการเมืองส่วนใหญ่มีความรู้ที่น้อย รองลงมาได้แก่ ปัญหาด้านงบประมาณ เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้ที่น้อย จัดเก็บได้น้อย การใช้จ่ายงบประมาณยังไม่โปร่งใส ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา เห็นว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีประสบการณ์ ขาดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีส่วนราชการรองรับการจัดการศึกษา ไม่มีนโยบายด้านการศึกษาที่ชัดเจน ไม่มีแผนการจัดการศึกษา ไม่มีรูปแบบการบริหารการศึกษา ปัญหาด้านการประสานงาน เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการติดต่อประสานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียนในการจัดการศึกษาหรือรับโอนการศึกษา และปัญหาด้านอื่น ๆ เห็นว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลล่าช้า ยังไม่สนองความต้องการของประชาชน ขาดการประชาสัมพันธ์ ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาของ อบต. ต้นมะม่วง

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1.	ปัญหาด้านบุคลากร	112	27.72
2.	ปัญหาด้านงบประมาณ	92	22.77
3.	ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา	90	22.28
4.	ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา	86	21.29
5.	ปัญหาด้านการประสานงาน	78	19.31
6.	อื่น ๆ	44	10.89

2.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม

จากการสำรวจและสัมภาษณ์บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา 448 คน พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.43) เห็นว่าไม่พร้อม เห็นว่า

พร้อม ร้อยละ 47.57 สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่พร้อม ส่วนใหญ่เห็นว่าเกิดจากปัญหาด้านบุคลากร โดยเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีบุคลากรทางการศึกษา ขาดประสบการณ์ บุคลากรที่มีอยู่ไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา ฝ่ายการเมืองส่วนใหญ่มิมีความรู้ที่น้อย การบรรจุแต่งตั้งพนักงานส่วนตำบลไม่โปร่งใส รองลงมาได้แก่ปัญหาด้านงบประมาณ คือองค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้น้อย รัฐจัดสรรให้ล่าช้า ใช้จ่ายงบประมาณขาดการวางแผนและไม่โปร่งใส ปัญหาด้านการประสานงาน เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการติดต่อประสานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนในการจัดการศึกษาหรือรับโอนการศึกษา ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีนโยบายจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ไม่มีรูปแบบและวิธีการบริหารการศึกษา ไม่มีแผนการจัดการศึกษา นายกององค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ยังไม่มีความรู้ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา เห็นว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา บุคลากรที่มีอยู่มีความรู้ในเรื่องงานเฉพาะด้าน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และปัญหาด้านอื่น ๆ เห็นว่า มีความขัดแย้งระหว่างสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับนายกององค์การบริหารส่วนตำบล การบริหารงานขาดประสิทธิภาพและไม่โปร่งใส ผู้บริหารใช้อำนาจมากเกินไป ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ขาดการประชาสัมพันธ์ การบรรจุแต่งตั้งพนักงานและการสรรหาพนักงานจ้าง ใช้ระบบอุปถัมภ์ พนักงานส่วนตำบลไม่ให้ความสำคัญร่วมมือกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายค้าน ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาของ อบต. ไร่ส้ม

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1.	ปัญหาด้านบุคลากร	159	35.49
2.	ปัญหาด้านงบประมาณ	156	34.82
3.	ปัญหาด้านการประสานงาน	149	33.26
4.	ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา	135	30.13
5.	ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา	134	29.91
6.	อื่น ๆ	17	3.79

สรุปปัญหาที่สำคัญในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลจากการศึกษาทั้ง 3 แห่ง ในภาพรวม พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วงและองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม

เป็นปัญหาด้านบุคลากร คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดประสบการณ์ ขาดความรู้ ความเข้าใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ฝ่ายการเมืองส่วนใหญ่มีความรู้ที่น้อย การบรรจุ แต่งตั้งพนักงานไม่โปร่งใสใช้ระบบอุปถัมภ์ ส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลตรงชัย เป็นปัญหาด้านงบประมาณ คือมีรายได้ที่น้อย จัดเก็บรายได้ที่ได้น้อย การบริหารงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ ไม่โปร่งใสและไม่คุ้มค่า ปัญหาของรองลงมาขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วงและองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม เป็นปัญหาด้านงบประมาณ คือ มีรายได้ที่น้อย จัดเก็บได้ได้น้อย การใช้จ่าย งบประมาณไม่โปร่งใส รัฐจัดสรรให้ล่าช้า ขาดการวางแผนการใช้งบประมาณ ส่วนปัญหา รองลงมาขององค์การบริหารส่วนตำบลตรงชัย เป็นปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา คือบุคลากรยังไม่มีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา บุคลากรที่มีอยู่มีความรู้ในเรื่องงานเฉพาะด้าน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2.3 สาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

2.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลตรงชัย

จากการสำรวจและสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตรงชัย พบว่า สาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

- 1) ปัญหาด้านงบประมาณ เกิดจากสาเหตุ การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีประสิทธิภาพและไม่ทั่วถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภาคการเกษตรทำให้จัดเก็บรายได้ได้น้อย การบริหารงบประมาณขาดประสิทธิภาพ พนักงานส่วนตำบลขาดความรู้ด้านการจัดเก็บรายได้ รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้น้อย
- 2) ปัญหาด้านบุคลากร เกิดจากสาเหตุ การบรรจุแต่งตั้งและการสรรหาพนักงานส่วนตำบลใช้ระบบอุปถัมภ์ ผู้บริหารไม่สรรหาบุคลากรทางการศึกษา พนักงานส่วนตำบลขาดการพัฒนาทางการศึกษา ฝ่ายการเมืองไม่พัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ
- 3) ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา เกิดจากสาเหตุ ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา และพนักงานส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจการบริหารและจัดการศึกษา
- 4) ปัญหาด้านการประสานงาน เกิดจากสาเหตุ ผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบลไม่เข้าใจวิธีการและแนวทางปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

5) ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา เกิดจากสาเหตุ องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษาให้บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล

2.3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง

จากการสำรวจและสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง พบว่า สาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

1) ปัญหาด้านงบประมาณ เกิดจากสาเหตุ การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีประสิทธิภาพ จัดเก็บรายได้ได้น้อยเพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภาคการเกษตร และรัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้น้อย พนักงานส่วนตำบลขาดความรู้ด้านการจัดเก็บรายได้

2) ปัญหาด้านบุคลากร เกิดจากสาเหตุ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้กำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา ไม่สรรหาบุคลากรทางการศึกษา ฝ่ายการเมืองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาและไม่พัฒนาตนเอง

3) ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา เกิดจากสาเหตุ ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา พนักงานส่วนตำบลไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารและจัดการศึกษา

4) ปัญหาด้านการประสานงาน เกิดจากสาเหตุ ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลไม่เข้าใจวิธีการและแนวทางปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

5) ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา เกิดจากสาเหตุ องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษาให้บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล

2.3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม

จากการสำรวจและสัมภาษณ์บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม พบว่า สาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

1) ปัญหาด้านงบประมาณ เกิดจากสาเหตุ การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีประสิทธิภาพ การจัดเก็บรายได้ได้น้อยเพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภาคการเกษตร และรัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้น้อย ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ การบริหารงบประมาณไม่โปร่งใส

2) ปัญหาด้านบุคลากร เกิดจากสาเหตุ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สรรหาบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษา ฝ่ายการเมืองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาและไม่พัฒนาดตนเอง การบรรจุแต่งตั้งพนักงานใช้ระบบอุปถัมภ์

3) ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา เกิดจากสาเหตุ ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารและจัดการศึกษา

4) ปัญหาด้านการประสานงาน เกิดจากสาเหตุ ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลไม่เข้าใจวิธีการและแนวทางปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

5) ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา เกิดจากสาเหตุ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สรรหาบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษาให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล

สรุปสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล จากการศึกษา พบว่า พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่ง ที่มีเขตติดต่อกับเทศบาลเมืองเพชรบุรีมีลักษณะเป็นชุมชนเมือง พื้นที่รอบนอกส่วนใหญ่เป็นชนบท ลักษณะประชากร การศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อาชีพ รายได้ ไม่แตกต่างกันนัก ฉะนั้น ปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา จึงมีลักษณะคล้ายคลึงกัน และสาเหตุของปัญหาก็มีลักษณะใกล้เคียงกัน กล่าวคือปัญหาด้านงบประมาณ เกิดจากสาเหตุ การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีประสิทธิภาพและไม่ทั่วถึง การจัดเก็บรายได้ได้น้อยเพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภาคการเกษตร รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้น้อย บุคลากรขาดความรู้ด้านการจัดเก็บรายได้ ปัญหาด้านบุคลากร เกิดจากสาเหตุ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สรรหาบุคลากรทางการศึกษา การบรรจุแต่งตั้งและสรรหาพนักงานส่วนตำบลโดยระบบอุปถัมภ์ บุคลากรไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษา ฝ่ายการเมืองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาและไม่พัฒนาดตนเองให้มีความรู้ ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา เกิดจากสาเหตุ ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลไม่มีความรู้ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ปัญหาด้านการประสานงาน เกิดจากสาเหตุผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลไม่เข้าใจวิธีการและแนวทางปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา และปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา เกิดจากสาเหตุ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สรรหาบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษาให้บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา

3.1 แนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ศึกษา 3 แห่งคือองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย องค์การบริหารส่วนตำบลคันมะม่วง และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม สามารถวิเคราะห์สรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ดังนี้

3.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย

1) ปัญหาด้านงบประมาณ

การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดประสิทธิภาพและไม่ทั่วถึง และรัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้น้อย พนักงานส่วนตำบลขาดความรู้ด้านการจัดเก็บรายได้ แนวทางแก้ไขปัญหา คือพัฒนาการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพและทั่วถึง ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้มากขึ้น หรือจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อการศึกษา จัดอบรม สัมมนา ให้พนักงานส่วนตำบลมีความรู้ด้านการจัดเก็บรายได้

2) ปัญหาด้านบุคลากร

องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรที่มีอยู่ขาดประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา ฝ่ายการเมืองท้องถิ่นมีความรู้ที่น้อย การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งพนักงานส่วนตำบลใช้ระบบอุปถัมภ์ แนวทางแก้ไข คือพัฒนาผู้บริหารท้องถิ่นและบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษา โดยเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา หรือรับโอนบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาความรู้ให้ฝ่ายการเมือง สร้างจิตสำนึกให้ฝ่ายการเมืองและพนักงานส่วนตำบล

3) ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

ผู้บริหารยังไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา แนวทางแก้ไข คือสร้างความตระหนักและฝึกอบรม สัมมนาให้ความรู้แก่ผู้บริหารเพื่อให้เห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของท้องถิ่น และพัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบให้มีความรู้ด้านการศึกษาในหลักสูตร

การบริหารและการศึกษา หรือร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษา หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น ร่วมวางแผน ร่วมจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

4) ปัญหาด้านการประสานงาน

ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล ไม่เข้าใจวิธีการและแนวทางปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา แนวทางแก้ไข คือ จัดอบรม สัมมนาผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล และจัดประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาเพื่อซักซ้อมแนวทางปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา และจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

5) ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา

ผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ขาดประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษาให้องค์การบริหารส่วนตำบล แนวทางแก้ไข คือ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการศึกษา ให้มีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา หรือร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษา เช่น ร่วมเป็นกรรมการโรงเรียน ร่วมวางแผนการศึกษา ร่วมจัดทำหลักสูตร ร่วมการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

3.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง

1) ปัญหาด้านงบประมาณ

การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดประสิทธิภาพและไม่ทั่วถึง พนักงานส่วนตำบลขาดความรู้ด้านการจัดเก็บรายได้ รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้น้อย แนวทางการแก้ไข คือ พัฒนาระบบการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพให้ทั่วถึง พัฒนาพนักงานส่วนตำบลให้มีความรู้ด้านการจัดเก็บรายได้ ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้มากขึ้น หรืออุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อการศึกษากรณีถ่ายโอนโดยเฉพาะ

2) ปัญหาด้านบุคลากร

องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรที่มีอยู่ขาดประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา ฝ่ายการเมืองมีความรู้ที่น้อย แนวทางแก้ไข คือ พัฒนาผู้บริหารท้องถิ่นและบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารและการจัดการศึกษา โดยเข้ารับการศึกษาอบรม สัมมนา หรือรับโอนบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาความรู้ให้ฝ่ายการเมือง

3) ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

ผู้บริหารยังไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ขาดโครงสร้างการบริหารการศึกษา ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล ขาดความรู้ทางด้านการบริหาร

และการจัดการศึกษา แนวทางแก้ไข คือสร้างความตระหนักโดยการฝึกอบรม สัมมนาให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารเห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของท้องถิ่น กำหนดโครงสร้างส่วนราชการและตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการศึกษาให้มีความรู้ด้านการบริหารการศึกษา หรือรับโอนบุคลากรทางการศึกษา หรือร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับสถานศึกษา เช่น ร่วมวางแผน ร่วมจัดทำหลักสูตร ร่วมจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

4) ปัญหาด้านการประสานงาน

ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา แนวทางแก้ไข คือจัดอบรม สัมมนา ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล และจัดประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

5) ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรที่มีอยู่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษาให้ องค์การบริหารส่วนตำบล แนวทางแก้ไข คือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาบุคลากรให้มีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา หรือร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษา เช่น ร่วมเป็นกรรมการ โรงเรียน ร่วมวางแผนการศึกษา ร่วมจัดทำหลักสูตร ร่วมการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

3.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม

1) ปัญหาด้านงบประมาณ

การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดประสิทธิภาพและไม่ทั่วถึง และรัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้น้อย การบริหารงานงบประมาณไม่โปร่งใส แนวทางแก้ไข คือพัฒนาการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาคณะกรรมาธิการด้านการจัดเก็บรายได้ ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้มากขึ้น หรืออุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อการศึกษาโดยตรง สร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล

2) ปัญหาด้านบุคลากร

องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรที่มีอยู่ขาดประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจในการศึกษา การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งพนักงานส่วนตำบลใช้ระบบอุปถัมภ์ แนวทางแก้ไข คือพัฒนาคณะกรรมาธิการที่รับผิดชอบด้านการศึกษาให้มี

ความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา หรือรับโอนบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาความรู้และสร้างจิตสำนึกให้ฝ่ายการเมืองและพนักงานส่วนตำบล

3) ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

ผู้บริหารยังไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล ขาดความรู้ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา แนวทางแก้ไข คือสร้างความตระหนักโดยการฝึกอบรม สัมมนาให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้ผู้บริหารเห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของท้องถิ่น พัฒนาผู้บริหารและผู้รับผิดชอบด้านการศึกษา ให้มีความรู้ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา หรือรับโอนบุคลากรทางการศึกษา หรือร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษา เช่น ร่วมวางแผน ร่วมจัดทำหลักสูตร ร่วมจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

4) ปัญหาด้านการประสานงาน

ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา แนวทางแก้ไข คือจัดอบรม สัมมนา ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล และจัดประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

5) ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรที่มีอยู่ ขาดความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา ไม่เข้าใจแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษาให้องค์การบริหารส่วนตำบล แนวทางแก้ไข คือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาบุคลากรให้มีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา ปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย และสร้างคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา หรือร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษา เช่น ร่วมเป็นกรรมการ โรงเรียน ร่วมวางแผนการศึกษา ร่วมจัดทำหลักสูตร ร่วมการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

อย่างไรก็ดีจากการสนทนากลุ่มครั้งที่ 4 ซึ่งมีผู้เข้าร่วมการสนทนาจากองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่ง เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา สามารถวิเคราะห์สรุปแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละด้าน ดังนี้

1) ปัญหาด้านงบประมาณ

องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้น้อย การจัดเก็บรายได้ยังคงขาดประสิทธิภาพและไม่ทั่วถึง รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้น้อย พนักงานส่วนตำบลขาดความรู้

ด้านการจัดเก็บรายได้ แนวทางแก้ไข คือพัฒนาระบบการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพ จัดอบรม สัมมนา ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ จัดทำคู่มือการพัฒนารายได้ท้องถิ่น ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้มากขึ้น หรือจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะเพื่อการศึกษา กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา

2) ปัญหาด้านบุคลากร

องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรที่มีอยู่ขาดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งพนักงานส่วนตำบลใช้ระบบอุปถัมภ์ แนวทางแก้ไข คือพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา โดยการอบรม สัมมนา ผู้บริหาร และผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการศึกษา สร้างจิตสำนึกให้ฝ่ายการเมืองและพนักงานส่วนตำบล และพัฒนาความรู้ให้ฝ่ายการเมือง กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาให้รัฐจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อการศึกษา หรือรับโอนบุคลากรทางการศึกษาจากสถานศึกษา โดยให้สิทธิประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นพิเศษ เช่น ได้รับเงินเพิ่มเมื่อเกษียณอายุราชการเหมือนกรณีที่ข้าราชการอื่น โอนไปสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก่อน ปี 2535 หรือ สรรหาโดยการคัดเลือกครูจากโรงเรียนเอกชนที่มีประสบการณ์มาบรรจุเป็นพนักงานครูเป็นกรณีพิเศษ

3) ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนหนึ่งยังไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา จึงไม่ให้การสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดการศึกษา และไม่ได้กำหนดส่วนราชการรองรับด้านการศึกษา ประกอบกับผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล ขาดความรู้ทางด้านการบริหารและการจัดการศึกษา แนวทางแก้ไข คือสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารและบุคลากร ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของท้องถิ่น พัฒนาผู้บริหารและผู้รับผิดชอบด้านการศึกษา ให้มีความรู้ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการอบรม สัมมนา ให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษา หรือร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ในการบริหารและการจัดการศึกษา เช่น ร่วมวางแผน ร่วมจัดทำหลักสูตร ร่วมจัดการเรียนการสอน เป็นต้น หรือกรณีที่ผ่านมาผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา ให้รับโอนบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยให้สิทธิประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นพิเศษ

4) ปัญหาด้านการประสานงาน

ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา แนวทางแก้ไข คือจัดอบรม สัมมนา ผู้บริหาร

และพนักงานส่วนตำบล และจัดประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

5) ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา

จากการทื่องค์กรบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรที่มีอยู่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา และไม่เข้าใจ วิธีการและแนวทางปฏิบัติ ในภารกิจถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่พัฒนาความรู้ด้านการศึกษา ให้องค์กรบริหารส่วนตำบล ทำให้องค์กรบริหารส่วนตำบลไม่ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการศึกษา แนวทางแก้ไข คือพัฒนาบุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา ปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย และจัดทำคู่มือการจัดการศึกษาท้องถิ่นหรือการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษา หรือร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดประสบการณ์ เมื่อประสบการณ์และมีความพร้อมแล้วก็ให้ดำเนินการถ่ายโอน เช่น ร่วมเป็นกรรมการโรงเรียน ร่วมวางแผนการศึกษา ร่วมจัดทำหลักสูตร ร่วมการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

3.2 แนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา

สำหรับแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา การสนทนากลุ่มเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบลที่ศึกษาทั้ง 3 แห่ง คือองค์กรบริหารส่วนตำบลธงชัย องค์กรบริหารส่วนตำบลด้นมะม่วง และองค์กรบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม สามารถวิเคราะห์สรุปแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษาดังนี้

3.2.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลธงชัย

ปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา จากการสำรวจและสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาที่สำคัญขององค์กรบริหารส่วนตำบลธงชัย คือ ปัญหาด้านงบประมาณ รองลงมาได้แก่ ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา และปัญหาด้านบุคลากร จากการสนทนากลุ่มมีแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์กรบริหารส่วนตำบลธงชัยในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา คือ พัฒนาการจัดเก็บรายได้ รัฐควรจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษา พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจทางการศึกษาและการบริหารการศึกษา ดำเนินการเตรียมความพร้อมตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ประสานงานกับสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาให้การช่วยเหลือด้านวิชาการ เน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง

ปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา จากการสำรวจและสัมภาษณ์ พบว่า ปัญหาที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง คือปัญหาด้านบุคลากร รองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านงบประมาณ และปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา จากการสนทนากลุ่มมีแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วงในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา คือพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจทางการศึกษาและการบริหารการศึกษา พัฒนาการจัดเก็บรายได้ รัฐควรจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษา ดำเนินการเตรียมความพร้อมตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ประสานงานกับสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาให้การช่วยเหลือด้านวิชาการ

3.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม

ปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา จากการสำรวจและสัมภาษณ์ พบว่า ปัญหาที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนไร่ส้ม คือปัญหาด้านบุคลากร รองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านงบประมาณ และปัญหาด้านการประสานงาน จากการสนทนากลุ่มมีแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้มในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา คือ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจทางการศึกษาและการบริหารการศึกษา รัฐควรจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษา ดำเนินการเตรียมความพร้อมตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ประสานงานกับสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาให้การช่วยเหลือด้านวิชาการ เน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

สรุปผลการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่ง สามารถสรุปได้ว่า ปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา และปัญหาการประสานงาน และมีแนวทางการพัฒนาความพร้อมในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา ดังนี้

- 1) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและการบริหารการศึกษา
- 2) พัฒนาการจัดเก็บรายได้
- 3) รัฐควรจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษา
- 4) ดำเนินการเตรียมความพร้อมตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมที่

กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

5) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนและช่วยเหลือทาง

วิชาการ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยขอเสนอสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

สรุปการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา ศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล และศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการสำรวจข้อมูลและความพร้อมในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยการวิจัยเอกสาร (documentary research) และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ประชากรในการศึกษาได้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จำนวน 18 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ศึกษา คือแบบสำรวจข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบล ขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาในองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (indepth interview) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ (รวมเงินอุดหนุนทั่วไป) เฉลี่ย 3 ปีมากที่สุด (พ.ศ. 2546 - 2548) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย ดันมะม่วง และไร่ส้ม เครื่องมือที่ใช้ศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ฉบับ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล แบบสัมภาษณ์บุคลากรทางการศึกษา และแบบสัมภาษณ์ประชาชน ขั้นตอนที่ 3 ทำเป็นการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (focus group) รวม 4 ครั้ง

ผู้เข้าร่วมสนทนาประกอบด้วยผู้บริหาร ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล เครื่องมือที่ใช้ศึกษา คือ แบบโครงสร้างการ
สนทนากลุ่ม

ผลการศึกษาวิจัยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับ โอนภารกิจด้านการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัด
เพชรบุรี มีรายได้ (รวมเงินอุดหนุนทั่วไป) ระหว่าง 6.3 – 16.2 ล้านบาท จำนวน 17 แห่ง และมี
รายได้ (รวมเงินอุดหนุนทั่วไป) 2.8 ล้านบาท จำนวน 1 แห่ง ซึ่งสรุปได้ว่า มีรายได้เพียงพอในการ
จัดการศึกษา แต่เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ตัวชี้วัด พบว่า มีระดับเฉลี่ย เท่ากับ 0.75 และ 0.87 ซึ่ง
มีความพร้อมในระดับต่ำ (ระดับเฉลี่ยไม่ถึง 1.50) จึงไม่สามารถจัดการศึกษาหรือรับโอนการจ
จัดการศึกษาได้ แต่สามารถมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐไปก่อนเพื่อเตรียมความพร้อมจัด
การศึกษาเองในอนาคต หรืออาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา ส่วนสาเหตุที่
ทำให้มีความพร้อมต่ำเพราะ ไม่มีแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา ไม่มี
รูปแบบและวิธีการบริหารและการจัดการศึกษา และการจัดงบประมาณเพื่อศึกษาน้อยกว่าเกณฑ์
ที่กำหนด

2. ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การ บริหารส่วนตำบล

2.1 ความเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วน
ตำบล ผลการวิจัย พบว่า มีทั้งเห็นว่าพร้อม และไม่พร้อม เหตุที่คิดว่าไม่พร้อมผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่
เห็นว่าเป็นเรื่องงบประมาณ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลเข้าใจว่าหากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดการศึกษา
จะต้องใช้งบประมาณของตนเองเป็นค่าจ้างครู และค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาทำให้มีงบประมาณ
ที่ต้องนำไปพัฒนาด้านอื่นลงน้อยลง

2.2 ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลมาจากการขาดการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งส่งผลให้องค์การ
บริหารส่วนตำบลขาดความพร้อมในด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณที่ใช้
ในการจัดการศึกษา

3. แนวทางแก้ไขปัญหการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนา ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา

3.1 แนวทางแก้ไขปัญหาด้านความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ
องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีนโยบายการจัดการศึกษาที่ชัดเจน วางแนวทางการพัฒนาความ

พร้อมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินความพร้อม รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา และสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของท้องถิ่น

3.2 แนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับภารกิจด้านการศึกษานั้น องค์การบริหารส่วนตำบลต้องพัฒนาตนเอง และจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษา กำหนดรูปแบบวิธีการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษาให้มากขึ้น โดยกำหนดเป็นนโยบายด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ประสานงานกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามาให้การช่วยเหลือด้านวิชาการ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยเห็นว่ามิใช่ข้อควรอภิปราย ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่มีรายได้ 6-16 ล้านบาท เมื่อพิจารณาตามเงื่อนไขรายได้ องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดการศึกษาและรับ โอนการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) แต่เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ตัวชี้วัดและระดับคุณภาพตามองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 17 แห่ง มีระดับเฉลี่ย เท่ากับ 0.75 และ 0.87 (ระดับเฉลี่ยไม่ถึง 1.50) ซึ่งสรุปได้ว่ามีความพร้อมระดับต่ำ (ยังไม่พร้อม) โดยสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐไปก่อนเพื่อเตรียมความพร้อมจัดการศึกษาเองในอนาคต หรืออาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ (2543: 50) และ แอนนา หงษ์สามสิบเจ็ด (2546: 95-99) ที่วิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่พร้อมที่จะจัดการศึกษา และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดำรง ทวีมาและคณะ (2544: 31-33) ที่วิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะรับ โอนภารกิจด้านการศึกษา จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีประสบการณ์ในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษามาก่อนแล้ว หากผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลมีนโยบายจัดการศึกษาที่ชัดเจน และมีการเตรียมความพร้อมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด รวมทั้งพัฒนาความ

พร้อมด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณแล้ว องค์กรบริหารส่วนตำบลก็
จะสามารถจัดการศึกษาเองได้

สำหรับความเห็นของประชาชนและผู้เกี่ยวข้องต่อความพร้อมในการรับโอนภารกิจ
ด้านการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล มีทั้งเห็นว่าพร้อมและไม่พร้อม เหตุที่คิดว่าไม่พร้อม
ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นเรื่องงบประมาณ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลเข้าใจว่าหากองค์กรบริหารส่วน
ตำบลจัดการศึกษาจะต้องใช้งบประมาณของตนเองเป็นค่าใช้จ่าย และค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา
ทำให้มีงบประมาณที่ต้องนำไปพัฒนาด้านอื่นลงน้อยลงไปด้วย ซึ่งเป็นการเข้าใจที่คลาดเคลื่อน
เพราะหากองค์กรบริหารส่วนตำบลจัดการศึกษา รัฐก็ต้องจัดสรรงบประมาณด้านการจัด
การศึกษามาให้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ (2547: 210-211) ที่วิจัยพบว่า ความเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
เห็นว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กยังไม่พร้อมที่จะจัดหรือรับโอนภารกิจด้านการศึกษา และ
ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วริศรา คำนึ่งธรรม (2546: 82-83) ที่วิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา
และผู้เกี่ยวข้อง เห็นว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมระดับน้อย แต่อย่างไรก็ตามจาก
ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า ประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้องบางส่วนยังไม่มั่นใจในศักยภาพขององค์กร
บริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรบริหารส่วน
ตำบลยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการจัดการศึกษา และผู้วิจัยมีความเห็น
เพิ่มเติมว่า ผู้บริหารยังไม่ตัดสินใจที่จะจัดการศึกษา จึงทำให้เห็นว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลไม่
พร้อม และค่านิยมของข้าราชการที่ไม่อยากโอนมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากเห็น
ว่าบุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะฝ่ายการเมือง มีความรู้ น้อย ความก้าวหน้าใน
ตำแหน่งหน้าที่ราชการขึ้นอยู่กับฝ่ายการเมืองเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเรื่องรายได้
และเกณฑ์การประเมินความพร้อมแล้ว พบว่าหากองค์กรบริหารส่วนตำบลได้มีการเตรียมการใน
การจัดการศึกษาก็จะส่งผลให้ องค์กรบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการจัดการศึกษาต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรบริหารส่วน
ตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประ โยชน์ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลยังไม่พร้อมที่จะจัดการศึกษา
หรือรับโอนภารกิจด้านการศึกษา ดังนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลที่ต้องการจัดการศึกษาต้อง

เตรียมความพร้อม และประเมินความพร้อมตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมว่ามี ความพร้อมอยู่ในระดับใด หากไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อม ควรพัฒนาให้มีความพร้อมก่อน จึงยื่นเรื่องขอประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาที่ขอรับโอน เพื่อร่วมกันวางแผนในการเตรียมความพร้อมในการรับโอน ภารกิจด้านการศึกษา

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลควรประสานความร่วมมือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นเพื่อพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการ บริหารและการจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยด้านความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์การ บริหารส่วนตำบล

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอนภารกิจด้านการศึกษาแล้ว

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากลไก และรูปแบบ ในการสร้างความพร้อม เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- “กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547” (2547, 1 ตุลาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับ
กฤษฎีกา เล่มที่ 121 ตอนพิเศษ 59 ก หน้า 1-3
- กรมการปกครอง (2543) *เอกสารประกอบความรู้ทางวิชาการ* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อาสา
รักษาดินแดน
- _____ (2544) *แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 15 ปี*
(พ.ศ.2545 – 2559) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อาสารักษาดินแดน
- กรมวิชาการ (2536) “รายงานการวิจัย การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการศึกษาระดับ
ประถม มัธยม และอาชีวศึกษา ของไทยในทศวรรษ 1990” เอกสารรายงานวิจัยทาง
การศึกษา อันดับที่ 170/2536 กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2548) *การบริหารงานบุคคล ครูและบุคลากรทางการศึกษา*
ท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- โกวิทย์ พวงงาม (2542) *การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ บพิธการพิมพ์
- ชนกณัฐ วังแดง (2548) “สทศ.จัดรับฟังความคิดเห็นสังคมมีส่วนร่วมจัดการศึกษา” *วารสาร*
การศึกษาไทย ปีที่ 2 ฉบับที่ 14 พฤศจิกายน : 14-15
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539) *การปกครองท้องถิ่นไทย* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
- ดำรง ทวีมาและคณะ (2544) “รายงานการศึกษากลุ่มเรื่อง การเตรียมความพร้อมขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในการรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
หลักสูตร นบส.1 รุ่นที่ 34” วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน
สำนักงาน ก.พ.
- ตระกูล มีชัย (2538) *การกระจายอำนาจ* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สุชมและบุตร
- ทวิสิทธิ์ คำรักษ์ และคณะ (2542) “การกระจายอำนาจการศึกษาให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล
รายงานการศึกษากลุ่มของการฝึกอบรมหลักสูตร นบส.1 รุ่น 28” วิทยาลัยนักบริหาร
สถาบันข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. (อัดสำเนา)
- ธเนศวร์ เจริญเมือง (2544) *100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440-2540* กรุงเทพมหานคร
โครงการจัดพิมพ์คบไฟ

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2545) *กิจกรรมการศึกษาเพื่อท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ ก.พลพิมพ์
(1996)

ปธาน สุวรรณมงคล (2547) *การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พุทธศักราช 2540* นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ตัวชี้วัด และระดับคุณภาพ ในการ
ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2547” (2547, 1 ตุลาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 121 ตอน
พิเศษ 110 ง หน้า 12-25

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2526) *การปกครองท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์
ประภาพรรณ ไชยวงษ์ (2544) “การวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัด

การศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ (2543) “ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหาร
การศึกษา” ทูลอดหนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2523) *การปกครองท้องถิ่นไทย* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช

_____ (2537) *การกระจายอำนาจ หลักการและองค์ประกอบที่น่าพิจารณา* เทศาภิบาล
(ฉบับพิเศษ) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น

“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กรุงเทพมหานคร
“พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5)

พ.ศ. 2546” กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2547) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

รศคนธ์ รัตนเสริมพงศ์ (2546) “แนวคิดและหลักการบริหารท้องถิ่น” ใน *เอกสารการสอนชุด
วิชาการบริหารท้องถิ่น* หน่วยที่ 1 หน้า 53-55 นนทบุรี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

_____ (2547) “การบริหารท้องถิ่น” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารภาครัฐ* หน่วยที่ 7
หน้า 58-62 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

วิศรดา คำนิงธรรม (2546) “ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรองรับการกระจาย
อำนาจการบริหารจัดการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 1” วิทยานิพนธ์

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วิทยากร เชียงกุล (2541) “รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2540” กรุงเทพมหานคร สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

วิรัช วิรัชวรวิหาร (2545) *การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น : สหรัฐอเมริกา อังกฤษ
ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2547) “รายงานผลการประเมินความพร้อมของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจและกำกับดูแล ตรวจสอบ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มิสเตอร์ก๊อบบี้

สนิท เหลืองภิรมย์ และคณะ (2537) *คู่มือการบริหารงานบุคคลของพนักงานครูเทศบาล*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ และคณะ (2542) “รายงานการวิจัย การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบัน
ราชภัฏนครราชสีมา

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2545) “คู่มือการ
ปฏิบัติงานด้านการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ (2547) “รายงานวิจัยเรื่อง การศึกษาความ
พร้อมเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน”
ขอนแก่น เพ็ญพรินต์ติ้ง

สำราญ ชวนวัน และคณะ (2547) “รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมเพื่อสนับสนุนองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 4” สำนัก
ผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 4 สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ

อุทัย หิรัญโต (2523) *การปกครองท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์

แอนนา หงษ์สามสิบเจ็ด (2546) “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดแพร่” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

ที่ ศธ 0522.17/ว.117

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

27 เมษายน 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายทรงเกียรติ เขาวนโสภาส นักศึกษาหลักสูตรบริหารรัฐกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อยู่ระหว่างการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ บรรลุตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเพื่อนักศึกษาจะได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

กิ่งพร ทองใบ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิ่งพร ทองใบ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

โทรศัพท์ 02-504-8182,8184

โทรสาร 02-5033612

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีระ ประทีป
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ แขนงวิชาการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
วุฒิทางการศึกษา ปริญญาโท รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต M.P.S. (Policy Science) Saitama U.
Japan
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชาวลิต คงแก้ว
ตำแหน่ง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
วุฒิทางการศึกษา ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (อุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร
3. นายชูเกียรติ มุทธากาญจน์
ตำแหน่ง นายอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
วุฒิทางการศึกษา ปริญญาโท รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการปกครอง จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
เครื่องมือวิจัย

แบบสำรวจข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบล
การวิจัยเรื่อง ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ อบต.ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

แบบสำรวจนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 2 ความพร้อมของ อบต. ในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของ อบต.

ข้อ 1 ชื่อ อบต.....

ข้อ 2 ที่ตั้งของ อบต.....

ข้อ 3 พื้นที่ของ อบต.ตร.กม.

ข้อ 4 มีจำนวนหมู่บ้านในเขต อบต.หมู่บ้าน

ข้อ 5 ปีที่จัดตั้ง อบต. พ.ศ. อายุของ อบต.....ปี

ข้อ 6 ขนาดของ อบต. ขนาดเล็ก ขนาดกลาง โดยมีฐานะเป็น อบต.ขนาดกลาง
ตั้งแต่ พ.ศ.....

ข้อ 7 จำนวนประชากรในเขต อบต.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

ข้อ 8 อาชีพของประชากร

อาชีพ.....ร้อยละ..... อาชีพ.....ร้อยละ.....

อาชีพ.....ร้อยละ..... อาชีพ.....ร้อยละ.....

ข้อ 9 ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี ประมาณ.....บาท

ข้อ 10 โรงเรียนในเขต อบต.

ชื่อโรงเรียน	ประเภท*	ระดับ**	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน	หมายเหตุ

* ประเภท หมายถึง สถานศึกษาของรัฐหรือ เอกชน

** ระดับหมายถึง ระดับที่จัดการเรียนการสอน เช่น อนุบาล , ประถมศึกษา , มัธยมศึกษา เป็นต้น

ข้อ 11 รายได้ของ อบต. ระหว่าง ปี 2546 - 2548

ปี	รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน	รายได้รวมเงินอุดหนุน	หมายเหตุ
2546			
2547			
2548			

ข้อ 12 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ/ตำแหน่ง/จำนวนพนักงานส่วนตำบล

สำนักงานปลัด อบต.

ส่วนการคลัง

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ส่วนโยธา

ส่วน.....

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ตำแหน่ง...../.....คน

ข้อ 13 ฝ่ายนิติบัญญัติของ อบต. ประกอบด้วยสมาชิกสภา อบต. จำนวน.....คน

ข้อ 14 ระดับการศึกษาของสมาชิกสภา อบต.

1. ประถมศึกษา.....คน 2. มัธยมศึกษา.....คน 3. ปวช.คน

4. ปวส/อนุปริญญา.....คน 5. ปริญญาตรีคน 6. สูงกว่าปริญญาตรี...คน

ข้อ 15 อาชีพหลักของสมาชิกสภา อบต.

1. เกษตรกรรม.....คน 2. ข้าราชการบำนาญ.....คน 3. ค้าขาย.....คน

4. รับจ้าง.....คน 5. ธุรกิจส่วนตัว.....คน 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)...คน

ข้อ 16 ฝ่ายบริหารของ อบต.

ตำแหน่ง	เพศ	อายุ	ระดับ การศึกษา	สาขาที่จบ การศึกษา	ประสบการณ์การทำงานใน อบต.หรือหน่วยงานอื่น
นายก อบต.					
รองนายก อบต. (1)					
รองนายก อบต. (2)					
เลขานุการนายก อบต.					

ข้อ 17 ฝ่ายบุคลากรประจำของ อบต. ประกอบด้วย พนักงานส่วนตำบลคน พนักงานจ้าง.....คน

ข้อ 18 ระดับการศึกษาของบุคลากรประจำ

18.1 พนักงานส่วนตำบล

1. ประถมศึกษา.....คน 2. มัธยมศึกษา.....คน 3. ปวช.....คน
4. ปวส/อนุปริญญา.....คน 5. ปริญญาตรีคน 6. สูงกว่าปริญญาตรี....คน

18.2 พนักงานจ้าง

1. ประถมศึกษา.....คน 2. มัธยมศึกษา.....คน 3. ปวช.คน
4. ปวส/อนุปริญญา.....คน 5. ปริญญาตรี.....คน 6. สูงกว่าปริญญาตรี....คน

ข้อ 19 อบต. ได้จัดตั้งส่วนราชการหรือโครงสร้างอื่นใดเพื่อรองรับการจัดการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

1. ไม่ได้จัดตั้ง
2. ได้มีการจัดตั้งส่วนราชการ/โครงสร้างเพื่อรองรับการจัดการศึกษา ดังนี้
2.1 เมื่อ พ.ศ.....
2.2 เมื่อ พ.ศ.....
2.3 เมื่อ พ.ศ.....

ข้อ 20 ส่วนราชการ/โครงสร้างเพื่อรองรับการจัดการศึกษา ที่ อบต. จัดตั้งขึ้นได้ดำเนินการด้านการศึกษาอย่างไรบ้าง

- 1.....
2.....
3.....

ข้อ 21 อบต. ได้มีคำสั่งมอบหมายให้บุคลากรของ อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้านการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

1. ไม่มีการมอบหมายให้บุคลากรของ อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้านการศึกษา
2. ได้มีการมอบหมายให้บุคลากรของ อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้านการศึกษา ดังนี้

2.1 มอบหมายให้(ระบุตำแหน่ง).....ปฏิบัติ
หน้าที่.....เมื่อ พ.ศ.....

2.2 มอบหมายให้(ระบุตำแหน่ง).....ปฏิบัติ
หน้าที่.....เมื่อ พ.ศ.....

2.3 มอบหมายให้(ระบุตำแหน่ง).....ปฏิบัติ
หน้าที่.....เมื่อ พ.ศ.....

ข้อ 22 บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการศึกษาได้ดำเนินการด้านการศึกษา
อย่างไรบ้าง

1.....

2.....

ข้อ 23 นายค. อบต. มีนโยบายจัดการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

มี ดังนี้ 1.

2.

ข้อ 24 อบต. มีแผนการจัดการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

มี ดังนี้ 1.

2.

ข้อ 25 อบต. มีแผนกำหนดส่วนราชการ/โครงสร้าง/บุคลากร เพื่อรองรับการจัดการศึกษาใน
อนาคตหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

มี ดังนี้ 1.

2.

ข้อ 26 อบต. มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนหรือเตรียมการรองรับการถ่ายโอนด้านการศึกษา
หรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

มี ดังนี้ 1.

2.

ส่วนที่ 2 ความพร้อมของ อบต. ในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา *

เกณฑ์ที่ 1 ประสิทธิภาพของ อบต. ในการจัดหรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

ข้อ 27 ระยะเวลาที่ อบต. จัดหรือมีส่วนร่วมหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาจนถึงปัจจุบัน

1. ระดับ 0 ไม่มี
2. ระดับ 1 มีไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา
3. ระดับ 2 มีไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา
4. ระดับ 3 มีไม่น้อยกว่า 3 ปีการศึกษา

สาเหตุที่ีความพร้อมระดับต่ำ **

ข้อ 28 อบต. ได้ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในด้านทรัพย์สิน ด้านวิชาการ ด้านบริการและ
กิจกรรม และด้านอื่นๆ

1. ระดับ 0 ไม่มี
2. ระดับ 1 ส่งเสริมสนับสนุนด้านใดด้านหนึ่ง ได้แก่ ด้าน.....
3. ระดับ 2 ส่งเสริมสนับสนุนหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ด้าน.....
4. ระดับ 3 ส่งเสริมสนับสนุนหลาย ๆ ด้าน อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ด้าน.....

สาเหตุที่ีความพร้อมระดับต่ำ**

เกณฑ์ที่ 2 แผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่ง

แสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับ ประเภทและรูปแบบการศึกษา

ข้อ 29 อบต. มีแผนในลักษณะแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษา

1. ระดับ 0 ไม่มี
2. ระดับ 1 มีแผนในลักษณะแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมการและดำเนินการจัดการศึกษา
3. ระดับ 2 มีแผนตามระดับ 1 โดยครอบคลุมภารกิจครบถ้วนและมีแผนปฏิบัติการ
ที่แปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ
4. ระดับ 3 มีแผนตามระดับ 2 และมีระบบการควบคุม กำกับ ตรวจสอบ นำไปสู่
การสร้างเชื่อมั่นว่าจะจัดการศึกษาได้อย่างมีมาตรฐาน

สาเหตุที่ีความพร้อมระดับต่ำ**

* ปรับปรุงจากเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2547 โดยปรับปรุงจากเกณฑ์การประเมินความพร้อม กรณีที่ 3.1 ซึ่งสอดคล้องกับกรณีของ อบต.

** ระดับต่ำหมายถึงระดับ 0 และ 1 โดยอ้างอิงเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้ระดับที่ไม่ถึง 1.50 จัดเป็นความพร้อมระดับต่ำ

เกณฑ์ที่ 3 วิธีการบริหารและการจัดการศึกษา

ข้อ 30 รูปแบบวิธีการบริหารและการจัดการศึกษาของ อบต.

1. ระดับ 0 ไม่มี
2. ระดับ 1 จัดการศึกษาโดย อบต.
3. ระดับ 2 จัดการศึกษาโดย อบต.ที่มีประชากรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป หรือจัดการศึกษาร่วมกับ อปท. อื่น
4. ระดับ 3 จัดการศึกษาโดย อบต.ที่มีประชากรตั้งแต่สามหมื่นคนขึ้นไป หรือจัดการศึกษาร่วมกับ อปท. อื่นตั้งแต่ 3 องค์กรขึ้นไป

สาเหตุที่มีความพร้อมระดับต่ำ**.....

เกณฑ์ที่ 4 การจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษา

ข้อ 31 อบต. จัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษา เฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง

1. ระดับ 0 ไม่มี
2. ระดับ 1 น้อยกว่าร้อยละ 5 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี
3. ระดับ 2 ร้อยละ 5-10 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี
4. ระดับ 3 มากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี

สาเหตุที่มีความพร้อมระดับต่ำ**.....

แบบสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ อบต. ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
แบบสัมภาษณ์ชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบุคลากร ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้าน
การศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบุคลากร

ข้อ 1 ตำแหน่งใน อบต.

1.1 ฝ่ายนิติบัญญัติ

1. ประธานสภา อบต. 2. รองประธานสภา อบต. 3. เลขานุการสภา อบต.

4. สมาชิกสภา อบต.

1.2 ฝ่ายบริหาร

1. นายก อบต. 2. รองนายก อบต. 3. เลขานุการนายก อบต.

1.3 ฝ่ายพนักงานประจำ ตำแหน่ง

ข้อ 2 เพศ 1. ชาย 2. หญิง

ข้อ 3 อายุ 1. 20 - 30 ปี 2. 31 - 40 ปี 3. 41 - 50 ปี 4. 51 - 60 ปี

5. มากกว่า 60 ปี

ข้อ 4 อาชีพ (เฉพาะสมาชิกและคณะผู้บริหาร)

1. เกษตรกรรม 2. ข้าราชการบำนาญ 3. ท้าขาย

4. รับจ้าง 5. ธุรกิจส่วนตัว 6. อื่นๆ.....

ข้อ 5 ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา 3. ปวช.

4. ปวส./อนุปริญญา 5. ปริญญาตรี 6. สูงกว่าปริญญาตรี

ข้อ 6 สาขาที่จบการศึกษา.....

ข้อ 7 ประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษา

1. พ.ศ.....ตำแหน่ง/งานที่ปฏิบัติ.....

2. พ.ศ.....ตำแหน่ง/งานที่ปฏิบัติ.....

ข้อ 8 ท่านเคยเข้ารับการอบรมหรือศึกษาดูงานด้านการศึกษาหรือไม่

ไม่เคย เคย (โปรดระบุรายละเอียดชื่อหลักสูตร/โครงการ ระยะเวลา และสถานที่)

1.....

2.....

ข้อ 9 ปัจจุบันท่านปฏิบัติงานหรือมีส่วนเกี่ยวข้องข้องกับการปฏิบัติงานด้านการศึกษาอย่างไรบ้าง

.....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา

ข้อ 10 ท่านสนใจเรื่องการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาหรือไม่ เพียงใด

1. สนใจมาก 2. สนใจปานกลาง 3. สนใจน้อย 4. ไม่สนใจ

ข้อ 11 ท่านเห็นด้วยกับการรับโอนภารกิจด้านการศึกษาหรือไม่ เพียงใด

1. เห็นด้วยมาก 2. เห็นด้วยปานกลาง 3. เห็นด้วยน้อย 4. ไม่เห็นด้วย

ข้อ 12 ท่านเห็นว่า อบต. ของท่านมีความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือไม่

1. พร้อม
2. ไม่พร้อม

ข้อ 13 ในกรณีที่ท่านเห็นว่าไม่พร้อม ท่านคิดว่า เกิดจากปัญหาด้านใดบ้าง

1. ด้านงบประมาณ

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

2. ด้านบุคลากร

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

3. ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

4. ด้านการประสานงาน

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

5. ด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

6. ด้านอื่น ๆ (ระบุ)

6.1 ด้าน

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

6.2 ด้าน

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

แบบสัมภาษณ์ประชาชนต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต.

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ อบต.ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ข้อ 1 ท่านเห็นว่า อบต. ของท่านมีความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือไม่

1. พร้อม
2. ไม่พร้อม

ข้อ 2 ในกรณีที่ท่านเห็นว่าไม่พร้อม ท่านคิดว่า เกิดจากปัญหาด้านใดบ้าง

1. ด้านงบประมาณ

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

- 2 ด้านบุคลากร

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

3. ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

4. ด้านการประสานงาน

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

5. ด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

6. ด้านอื่น ๆ(ระบุ)

6.1 ด้าน.....

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

6.2 ด้าน.....

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

แบบสัมภาษณ์บุคลากรทางการศึกษาต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อบต.

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ อบต.ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ข้อ 1 ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู

ข้อ 2 ท่านเห็นว่า อบต. ของท่านมีความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือไม่

1. พร้อม
2. ไม่พร้อม

ข้อ 3 ในกรณีที่ท่านเห็นว่าไม่พร้อม ท่านคิดว่า เกิดจากปัญหาด้านใดบ้าง

1. ด้านงบประมาณ

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

2. ด้านบุคลากร

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

3. ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

4. ด้านการประสานงาน

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

5. ด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

6. ด้านอื่น ๆ(ระบุ)

6.1 ด้าน.....

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

6.2 ด้าน.....

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

แบบโครงสร้างการสนทนากลุ่ม การวิจัยเรื่อง ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ อบต.

ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

หัวข้อการสนทนา : แนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนา

ความพร้อมของ อบต. ในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา

1. แนวทางแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

1.1 ปัญหาด้านงบประมาณ

สภาพปัญหา.....

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

1.2 ปัญหาด้านบุคลากร

สภาพปัญหา.....

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

1.3 ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

สภาพปัญหา.....

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

1.4 ปัญหาด้านการประสานงาน

สภาพปัญหา.....

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

1.5 ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษา

สภาพปัญหา.....

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

1.6 ปัญหาอื่นๆ

1.6.1 ปัญหา.....

สภาพปัญหา.....

สาเหตุ.....

แนวทางแก้ไข.....

2. แนวทางการพัฒนาความพร้อมของ อบต. ในการรองรับภารกิจด้านการศึกษา

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายทรงเกียรติ เชาวน์โอกาส
วัน เดือน ปีเกิด	15 พฤศจิกายน 2501
สถานที่เกิด	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
ประวัติการศึกษา	วท.บ. (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2523 ศศ.บ. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2528
สถานที่ทำงาน	สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี ศาลากลางจังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่ง	หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น